Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Советен Министрий Советен орган

(С В Е Т)
Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР.

ГАЗЕТА АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ | 91 (4304). | ШИНАРДИ, 4 август, 1970 шу. | Мах 2 кап.

Сигаза гIолла Москва—Лима тIий тиллеш советски граждански авиаци летчикаша. Мохк егарах зе хиллачу Перу бахархошна кхаа ноакъостала медикаменташ, арарча госпитала оборудовани, автомашинаш, вертолеташ йилхой цар. ХIара самолета дег тIара барзал ялан шиъабаргIа перузашам.

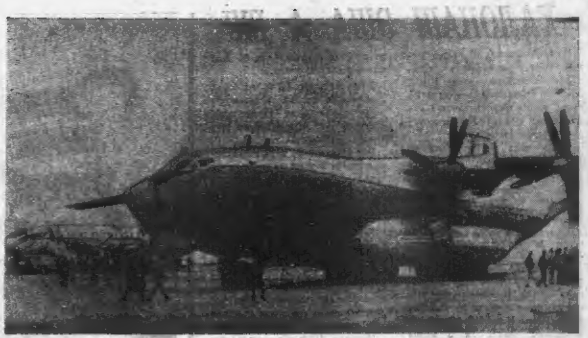

СУРТА ТIА: АН-22 «Антей» Лимски аэропорте.

ТАСС сурт.

КПСС XXIV-ча СЪЕЗДА НАКЪАДОЛХАШ

ДЕКХАРЕХ ЛОАРХIАБУ

Дукха ха я Понамарев Александра «Терек» яхача мебельно хьу чакхйоахача фирме болх бу. ДикагIвола столяр лоархIаш ва из. Цо дахчан хIамашта басар хьокх. Ший болх дика бовз Александра. Сменин нормаш 125—130 процент кхочашъю коммунистически къахьегама ударника.

СУРТА ТIА: Понамарев Александр болх беш воал.

И. ПЛИЕВА сурт.

«Старогрознефть» НПУ мехкадьттахоша хьинар айдения тIайийнар парте аргIанара XXIV съезд хьеллара хьакъехьара КПСС ЦК Постановлени. Ах шера влей толамна кхочеш а еш жое делар цар ну хоама. Продукцина реализаци яра боарам 49 эзар сомага дIакхоча. Ялх бетта 3,5 миллион тоннй мехкадьттеи 1 миллион кубически метр совгIа газе яьккхей. Цу юкъа 2,1 процент лакхъеннай къахьегама осарле.

Режим телла ца яйташ фонтанин скважиннашка болх байтарах, тайп-тайпара геолого-технически мероприятеш чаккхйарах планал совгIа 55,9 эзар тонн «Iаьржа дошуй» даккха йиш хилар управлене коллективана (даккха дезар 50 эзар тонн мара доцаче). Цул совгIа 530 эзар сом гIишлон-монтажни белхаш дьаь. Цунах 110 эзар сом ках чубахача шIенашка дIадахийтад.

Дика къахьийтад скважинашта капитальни ремонт еш цеха коллективо. Задани 14 мара йоьчача 19 скважинни товьй цеха болхлоша. ДукхагIолчо дакъие из бахьий долаш планал совгIа мехкадьтта даккха вIашигIехьдаьлар. ХIинз цеха болхлоша балха хенах 89,2 процент пайда ийбу.

Ер юбилейни шу чекхдалаленьа коммунистически къахьегама ударники коллективни яха сийлен цIерйа яхера йекай лоттабу къовсам чел балийтаи цаьнина минута. ХIанализехьа 26 бригаданаш 788 болхлочой, инженерно-технически болхлочоа, гIуллакхерча сага еннай из еза вIиш.

Белгалъаха доа къастта лакха хьоккхамаш дакъа буррулаттен мехкадьтта доьзен бригадаш я мастераш ноакъостий Цурюн, Гриня, Скворцов, Сергеев церте дайта коллективаш.

Управлене коллективо уж толамаш доахача лизза дакъа лоан рационализаторина. Цар тьеачу а сина балха юкъейоалаяьй 167 рационализаторски предложени. Царех баьпна пайда 400 эзар сом да.

Керда болхлой кийчбера, бераш шоай балха говзал лакхьара гIулакх дика вIашигIехьдаьхха леладу управлене. Масала, шу лозизила даз 30 керда болхло кийчваьв. ЛаьрхIа дIа-лоха хьежабара 70 сага курсаш чекхъяьхьай. 19 инженерно-техническ болхлочо хьалифакаци лакхаьяй.

ХIанз съезда сийна вахта дIахьоча «Старогрознефть» НПУ мехкадьттахоша шоашта доккхий социалистически декхараш тIаийяад. Уж кхочашдара шоаш кхоча беш къахьега доал лоаммад цар.

В. РОМАНОВ,
«Старогрознефть» НПУ къахьегама адамаш [illegible].

Кердача тайпара

Лакха толамаш дьахад Шалье районе хьайбаш лелабераша юбилейни шера хьалхарча ах шера. Дика лакхъьй шурий, фуий, дуьци производство. ДIадахача шераци ханица нийсдича укх шера ялх бетта 30 процент дукхагIа даькхад дуьл, фуаш — 18 процент, шура —31 процент дукхагIа яьккхай района къахьегамхоша. Иштта дукхагIа ехкай уж продукташ пачхьалкхенга а. Уж толамаш дьахад хьалха а дийна доакъара бала кийчъяр, цул тоахар, керда хьайбаш лелабара методаш юкъе кхувлар бахьан долаш.

Масала, Ленина цIерагIера колхоз кертерча дакъа хьалийн техническа культураш кхеш а. ХIьета дыьгIенаш кхоачам боллаш яп боахамо. Цудухьа доакъара йийнача баьца тIа доажадора хьалха доахан. ТIехьагIа гучадьлар цу тайппара доахан кхоабаш хилча цхьа центнер шура чаккхарга дIадолар геттара лакха хуьйта.

Хьайбаш яра доажаду ха хьатIаккхаьчача аххнарча лагере дIадигар доахан. Цул тIехьагIа IалашйIр лоха бун хьокха машина. ХIьета хьекха буп доахан латтача тIаккхаьхара шин лафет тIехьа а тесса трактор елар. Масса а хана доакъар хулар доахана.

Из метод пайдена йолга сихе гучадьйар боахаме. Чекхе лакхъатар доахангара йоаккха шура, хIьета шурий центнерага дIадолар лохделар. ДIадахача шера 100 гектара тIера турахь вIаойнак мукх доахан доажлеш бунбир боахамо. ХIьета укх шера 50 гектар мара буабинзар. Доахан тIа ца долхаш йисача участка тIера 180 тонн мукх чуберо. Цул совгIа 60 тонн дика ча а дьалар ну тIара мукх чуйича. Из доккха гIулакх да боахамна экономика чIоагIъяра.

Доахан лелалара из керда метод дIало а лелертьи еха, — йоах колхоза председателе ноакъоста З. Гуниева. — Цул совгIа тIаьхагIача шера — хий молабар, кхо дакхар, доакъар чудиллар санна долча балхашта механизаци ерезьаш фермена лаьрхIа цхьаьна лагера хьалье шера а да тхо.

ХIанз хIара Iаттагара йоаккха шура 7—8 килограммага дIакхоач. ХIьета геттара кIайлача хана а лохлац из. Цул совгIа белгалдаккха деза пачхьалкхенга шура йоахкар ах шера елан боахамо 176 процент кхочашъяь хилар. ДIадахача шераца нийсдича 183 килограмм дукхагIа я юбилейни шера ялх бетта хIара Iаттагара боахамо яьккха шура.

Ленина цIерагIча боахама юкъе уллача XX-ча партсъезда цIерагIча колхозе а хьалъеш латт аххен лагерь. Цхьабакъда буп теда «Кир» яха косилка яц цу боахаме. Из IалашIе ноакъостал де деза пуина республика «Сельхозтехника». Цу методах доахан леладара аххане лагераш хьалье лаьрхIад района кхьдолча боахамаша а.

ХIьета КПСС ЦК июльски Пленумо баьча сонамо дIадех хьайбаш лелалар промышленни ларда тIа оттадезаь. Цу гIулакхо торо хулийтаргья хьайбай продукци дукхагIа ийхкан дукха дIадолар лохдеш.

А. СУХОРУКОВ,
Шалье района мерт боахама производствени управлене керттера зоотехник.

БОЛХ ТОАВЕННАБ

Дукхача хана дахза дерзолеташ хьайсгIар тха завода коллектив. Доал ер дарах балха тIа дийнача гIалатана зенаш дора. Вешта аьлча, балхах боаттIача тайпара вIашигIехьбьаккха лелабецар производство болх.

Уйла а аь болх тоабара сухар дерча дергдоецан дар гIулакх. Эггара ьонна завода болхлой дагар дар кайра, цхьаьна чакх а дьоина боьъониа балха хьал техкар ооль. Дагадьлар болхлоаца. Коллектива гIулакхаш а болх а тоабарах ладца тайп-тайпара предложенеш йийцар цар. ХIьета царех пайденагIа яраш оаха производствена юкъе а йоалайир. Масала, шин сменагIа болх бе дьалар тхо. Из бахьан долаш хьалхарчул цIи оаш дукхагIа продукци арабаьа йиш хилар завода.

Иштта 20 процент лекхъелар къахьегама осарле а, шоашта хьалхашка латта декхараш кхоачаш шоаш тийша доага дIабейра болхлоашта. Нагахь санна хIораме дог-цIена къахьега, производствах дог лаза хуле хьахьегам осаргIа хургба. Хоаш ма дий производствана пайда дукхагIа мел хул боахкий хьал-торо а дикагIа тоалуга.

Къахьегамцара базам лакхбар бахьан долаш дикка вIашагIъеннай хулаш пиика брак, прогулаш. ХIаравар воаI-воагIа балха тIа дIениЙсар а кхона оьтта болаш хилар, хIана аьлча шоайга булургбола бола балча дикагIа осаргIа къаьнег моьллаг а. Эггара чIоагIагIа пайда бахьар тхона завода боахлоашта юкъе социалистически эхь йоарьааа. Дукхаьа хьа дIахьийнуь антиаар, цигача белгаляьйнар хостаеш еладу из гIулакх.

ХIана, аьа йиш а, цIаьке ца ийнача тайпара барт болаш, хьалхашка латта декхараш кхетадеш а завода коллектив. Сийлахьаичча баьча В. И. Ленина ваь бIаь шу дизача шера белгал лоархIаьар эсара хилар а лоархIаш, шоашта мамагга дика къахьега гIерт завода болхлой юбилейни шера. Цар цу тIеаь оьтту а боал. Из хьаьхкх валоан продукци аракеца ах шера план 109,6 процент кхочашъяро. ХIьета продукцина реализаци яра план—102,3 процент. Цу юкъа 100 эзар сом цIена пайда баьб (совкх цу хенарчул 40 эзар сом дукхагIа кул из). Хьахкарча кхаьталех МалгIбика парте горкомон горисполкомон карара каре теле. Ше бахьаран завода коллектива.

Тхоей завод кIезиг-кIезиг оа шерье безам болаш да тхо дIеко йодача хана. Цу дакъье цхьайола мероприятеш чаккхйоахаш латт. Масала, хий дIечу-хьачу дотта шоллагIйола аргIа (линии) вIашигIехьйоаккхаш латт. Из болх бе йоалеча хIоазарчул совгIа 200 эзар сома продукци арахецаргьа заводо шере. Цуйга хьежча созбарба хулаш бола пайда.

КIезига бец завода шоай сий дейташ къахьегараш. Коллективо производствени планаш кхоачашъеча диза дакъа лоац цар. Дукхача хана дика болх беш бе Булгучева Асинат, Цороева Мовлатхан. Эггара хьалха укх заводе Iомаяь цар балха говзалаш. ХIанз дикагIболча говзанчех лоархIаш бе уж. Мовлатхана хий чудетт, Асмата шушаш дIакъуьл. Хоаш бе безаш болх ба из. Нагахь санна цу балха тIа тIаьап доале хулаш доле зе доацаш дакхаш а хургда (мехка дукхача моттигашка дIакхоач «Ачалукха хий»). Кхерам бац царе шоай балха тIа гIалат далийтар. Цар къахьегама бовгIаш мак а бешь, В. И. Ленин ваь бIаь шу дуза цIей доаьдеш «За доблестный труд» яха юбилейни медалаш елар тIалгIай кханнага Булгучева Асинатеи Цороева Мовлатханаи.

Шин саго ба беза болх бу Эсмуржиева Баширж це цхьаьне. Из ва электрик, шушанта каьхатош (этикеткаш) латаIадер. Юбилейни шера вахта ударно-къахьегам дIаьбу Эсмуржиева Тамарас, Булгучев Махьмуда, кхьар. ХIанз кургболча парте XXIV съезда сийна къахьегама вахте эттаб заводе болхлой. Доаха тхаьаш даге тоам беш да.

К. ЛЕЙМОЕВ,
МалгIобеча райпацрча «Ачалукха» завода директор.

ФЕРМАШТА ЮХЕ АРГIАШ ХЬАIОВ

Хьайбай фермаша пайда лу Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхоза. Шерагара шерага лакклу боахама доахане, жей, хьакхарчий продуктивность. Иштта соаха вооьI бетта яьккхачул 150 килограмм дукхагIа яьккхай укх шера шура хIара Iаттагара, хIьета ялх бетта юкъерд лаьрхIача колхоза хIара Iатто еяна шура 1549 килограммага дIакхьачай. Из дебоига кийта хургдиэар, нагахь санна боахаме дикка чIоагIъяь доакъара база еире. ЙоагIIача тайпара цу гIулакха йоахко еш ба колхоза механизатораш.

Деррига укх аьхки Iалашде деза доакъар укх тайпара да: 4570 тонн йол, 10,5 эзар тонн силос, 400 тонн люцернах даькхка хьоар.

Изаза доакъар Iалашдора шин звено, вIаше-Iьеллаяь боахаме. Цаога я шоргта тайп-тайпара техника: тхьайнеега вIакхоечча тракторш, чих зенокосилка, шиъ пресс, иттех автомашина, шиъ аргIаш доттача йол хьалтела агрегаташ.

Цу звеньешта кулгалдеш ба говза механизатораш Цесар Леонтийе Бондарев Степани. Йол IалашъечА невьха къахьегам ийса вIашIехьбаккха вIашIехьдаькъа цар.

Iуйрийна пхи гахьат дальча балха арабовл механизатораш. Хьалхарча дийнахь сарехь дIаоттача хана, эша кулг теха латта техника цу сахьате йол хьакха йодийлайта йиш хул. Дельна хана хIоъхьала полядеча сорага техника хьалхе а хьегулъяь латтача зылах тюкаш е дIаотташ. Из болх йIоехна хьыIьалалиа бу цар, гIалкха Iуйрийна хьехка вакхарех уллаш кIезига доасара яхк йол хьагулъеш аргIаш деча дIаоа. Цу дерригне сайна йолаш йол аргIашка яхкийта вIашIехьдоаьйийт колхоза механизаторий.

Йол хьокхача, из хьегулъеча, цох прессашка тюкаш еча, аргIаш деча массанахьа билхаш деш боле механизатораш низ кхо ма беш тIагIертта къахьегаш ба. Из иштта хилийтара тIадеппадиьа да доакъар Iалашдергашта тела аьвон а. Кийчаьь доакъар дика хиларта хьежжа алапи е лакхлу е лохлу. ТIехдика йола йол аргIашка дIаоттаяьоашта юкъерчул 50 процент тIех лу, хIьета йол чуна хо тIехьалийтарца цунцара питательни веществаш эшалийтачо эзар юкъера доагIарчул 20 процент кIезигагIа хул. Цудухьа боарамал тIех чаьлхе алийтаи йол кхьйола бахьаш. Гектараш дукхагIа хилийта а цар гIертаи шоаш деш дар кIена ду цар.

Бондарев Степана кулгалдеча звенос шоллагIча ферма хьайбашта доакъар Iалашду.

Звеноцара цхьаь: Шевцов Анатолийе Скрыпников Николайе йол хьоккхача агрегаташ тIа болх беш ба. Звеной вож членаша хьамагIулаю йол хьакха ььттув боал цар. Кхашкара хьегульаь йол фермаша юхе саха хьетIаоа. Укхаза цох аргIаш деш кхо сат ва. Хьоахаме къахьет чхьаза коммуниста Левченко Яков Анхипович. Хоза лостам болаш боахан Iаткъагтбоацаш хотт аргIаш: Поповки Пиама Тимофеевича, Балабанов Михина Степановича. Деньда 60 — 70 тонн йол хьатIехз фермана юхе.

Цесар Леонте кулгалдеча звеноцара механизаторш деньаа хана аьлах тюкаш еш бер. 35 градусага дIаккхоачаш йIовхна латтар цу дийнахь, цхьабакъда прессаца тюкаш еш волча тракториста Димитров Александра юкъе тIа хьацар дацар е кIаьдденнилта а хилац. Из иштта хургдацар ший болх дунна дика ца бовзаре, кудухьа из атта болх ба аьиза хетаьв Александра. ДIарахьежача Укхазара тюкаш дIаоза болча шоферий дIакхе трактористен пуь-гIовча волча Агапов Александрен беххах болх ла беш леттт бИззабеш.

Иштта механизатораша къахьегар бахьан долаш кIанзле йол IалашъяраЬ план тIехкхочашье ьттеа баьнаб колхозхой. Фермашта юхе аргIаш а эаь дIаоттайъ 5 эзар тонн гаттта дика йол.

ДукхагIйолча хана шин сменах болх беш хиннай боахаме хьоар доаккха агрегат. Юкхаьнца лоха яр цун къахьегама осарле дийнахь кхо тонн мара хьоар даккхцаьо, хIьета цу агрегатий болх дика вIашIехьбаьккхача бракаматашка хиннача машинисташа Кувакин Александрен Полесный Викторен хIанз цхо тоннага дIаккхоачаш хьоар кийчду цхьан дийнахь. Деррига боахаме кийчдйе витаминаш хьоар 200 тоннал совгIа ба.

ЧIоагIа теркаме леладу боахама кулгалхоша доакъара база шерьар. Шера - шера дукхагIа дIаюв колхоза кхьан шерен дукхагIа шерашкен тIаюьла баьнаш. ХIьета уж дIайойнача хаиш хий дехь минеральни подкормкаш ю. Цудухьа хIара гектара тIара цкьа хьоаккаш 400 центнерга дIакхоачаш люцерна, суданска буц йоал цара.

ХIьета керттерар да мангал хьоккхача болх комплексах беш хилар. Цига кулгалдеш, цаха бера балха тIахьожаш лоттабеш коммунисташ, комсомольцаш ба.

К. ЗУРАБОВ,
шелководства контора керттера зоотехник.

РЕФОРМА ХЬАЛАШКА

Халкъо лаладу товараш арамышленни гIулакхашта лаьрхIа продукци хучхача ассортиментагIа арахьи Нохч-ГIалгIай химзаводо.

1970 шера производственни планагIа, арахеца оттадаьд бытовой химе товараш хьаьна басараш, цIен-хоьаошта лаьрхIа химически продукци, цу дакъе: «Пятнтар», «Гигиена», «Нитхинол», «Эммалир», кхыраш, шуша кIамаш, серна кхьо. 0,5 литрови шушаш 2—3 литрови балонаш, мехкадьттех даккха сгиш йолача хама йоабита маркхала обработка яра вай мехкадьттахоша обработка еш бола КССБ яха реагенташ.

Заводо арахеца продукци чIоагIа хоатташ я вай республике а цул доаздиел арахье а.

Укх пятилетка шерашка КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхочаш а еш, шоаза совгIа дукхагIа арахийай продукци, къахьегама осарле лакхьяра пхе шера план 1968 шере а кхочашъяьй, хIьета кхьара алапа 1965 шерапа нийсдича 38 процент лакхденнад.

Керттерча фондий цхьа сома лоархIаш арахеца товарни продукци 7 сомага дIакхачай. 1965 шера 4 сом 31 кепиги мара ца дакхаьа.

Пхе шера производственни планаш товарни продукци арахецара декхарех 15 дийнах хьалха кхочашъяьй, укх шера 1-ча июле кхаччалца пхе шера планал совгIа арахийна продукци 1.220 эзар сома мехьа я.

Укх шера хиннача ехча событета, «Халкъе боахаме производства средствах пайда дикагIа эцара экономе, режим чIоагIъяра лакхехьарча» КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо, КПСС ЦК декабрьски (1969 шу) Пленуме решенеш чIоагIа ейлах тха завода коллектива патриотически хьинар.

Боккха бола дIаболабаьб реконструкци механизаци яра, моральни къаена оборудовани кердачуна хушара.

1970 шу — производствана механизаци автоматизаци яра шу. Къахьегама осарле дикка лакхъяра, производства ерригача средствех бизза пайда эца шу да. Аьнка хьаккхайкадаьд завода коллективо. Бола бераш кIезигагIа а болаш продукци дукхагIа арахеца лаьрIад.

Вахара чIоагIа лоархIама дола уж лешаш кхоачашдара общественни хьисапе боль беш конструкторски бюро вIашагIъелад заводе, болхлойн ИТР-ийн предложенеш теркал а еш тематически плана оттаьей по процессашта механизаци автоматизаци яра а къахьегам Iалман ларда тIа вIашагIехьбаккхара а.

Заводе оттаьча мероприятешка лаьрхIача тайпара реконструкци я ць июле эксплуатаци дIаеннай стеклотарни цеха шоллагIа аргIа. ХозспособагIа, стеклотарни цеха начальника нов. А. С. Акимова кулгалла цеха болхлоша дьаь гIишлон-монтажни балхаш.

Хьанар из кхолеша ха ца къовсеши цIеначча дег тIара болх бора наха. Царех ба: Елфимов Иван Андреевич — гIишлон балхий наладчик, слесарь, Гусар Владимир Александрович — слесарь - землекоп, Манькин Михаил Нестерович — слесарь, каменщик - штукатур, землекоп, Кандраш Петр Васильевич — слесарь - землекоп, Махмудова Бекит - гIишлон балхий мугIарера болхло, Садыков Салман Магомедович — шофер - бетоновоз, Джамалданов Мовлди Хамидович — машинист - гIишлошхьр, Джамалданова Айна — гIишлон балхий мугIарера болхло, кхыбараш.

0,5 литрови шушаш шоаза дукхагIа арахец, производства боарам лакхбарах боала пайда шера 40 эзар сом хургда. 10 эзар сома алапе фонд кхоергья, 17 сиг мукъавоах, цу хана 13—20 процент лакхлургья къахьегама осарле.

Декъа басар деча 1-ча цеха реконструкци а боалайь. Укхаза механизаци ерга ерригача халача операцешта — аьа, дела ханебера бедал тIайоттаран IойосасаIран, кийча хоача продукци чуцортера, цу хана 40—50 процент боккхагIа хургба басараш арахецар, къахьегама осарле 15—25 процент лакхлургья.

Из объект эксплуатаци дIаеннача тIехьагIа 36—40 эзар сомага дIакхоачаш хургья завода экономически эффект.

Цу цхьан хана кийчъеш я сийрда бесаш дола хьаьна басараш 30 — 40 процент дукхагIа арахецара тIехрзаь йоккхий мероприятеш.

Укх шера йоадам болаш материалаш дIа из йохийташ шозза дукхагIа хьаде доладаьа олифаш, гIулакх деш йола персонал кхь сов ца а йоаккхаш.

Вай республике стеклотара хьяра IалашIате дукха бедала ресурсаш хилари кхачан промышленноста тара чIоагIа эшаш хилари теркал а деш, шушай цеха реконструкци яра проектно - сметни документацеш кийчъеш я. Цу гIулакха лерхI: 2 а 3 а литрови баллонаш 2—4-эза дукхагIа арахеца, 0,5 литрови шушаш 3—4 кийлом дукхагIа арахецишта шита вIашIехьдаккха.

Заводе оборудовани йийай гIоьна долча балхашта механизаци яра, масала: екъа дема хьисапера бедал производственни цехашка дIачухайттаран кийча продукци складе хьачуйIаран, завода чухьа мухьаш дIа-чха кхухьара, стеклотарни цеерча транспортни упаковочни операцешта. Уж ерригар мероприятеш завода болхлой культурно - бытовой хьалаш тоаде царна цхьана чакхйоахаш я.

Медицински пункт, цергаш тоаеча лорий кабинет я заводе. Администрацен завкомон йоахко ю болхлойн гIулакхерча хьахе берш белашкен детсадаш дIачутьара.

Укх шера хьалхарча квартала шоллагIча цехе эксплуатаце дIаеннай сменагIа 70 моттиг йола дикъа кийчъяь бытовой помещени. Кийчъеш кхы тайпа мероприятеш а я тха къахьегамхой хьалаш тоаде.

Къайлахьоргаш оаза завода белха тIа цIенхашта кхочамбоахараш, теркал ца деш дика хIамаш хилар.

Балха гIара кхоачамбоацараш дIадахара хадаюза сарчагIьаьнир, я завода администраци, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш.

Тха коллектива кертера лолуаг — ший дерригача технико-экономически хьоккхамашка пачхьаликхен план кхочашгьяр, болх беш бола ниа кIезигагIа а болаш, продукци дукхагIа арахецар.

Къахьегама осарле тIа-тIа дукхагIа лакхьяра производственни процессашта хадаеш а лерагIа а механизаци автоматизаци яра.

Производственни хьокханаш лакха хиларах Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 53 шу дизаре сийна заводе коллективана къахьегама турпал сана дени лелле Памятни байракх еннай КПСС обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Советя Президиумо, Облсовпрофо.

Цул совгIа, В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийна лоладьча социалистически яхье хьоккхамаш лакха хиларах РСФСР моттигерча промышленноста Министерстван коммунально - бытовой предприятеш болхлой профсоюза ЦК-ан Юбилейни Сийлен грамота еннай заводе.

Коллективо доккха ду пе хьийгача къан лакха мах барах, долла хIама дерза ше тIаийца декхараш кхоачашдара.

А. ТОМАСОВ,
Нохч - ГIалгIай химзавода директор.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

ГIишлой материалаш йоахкита дегIадоалахараш шерлараш дукхача хьале ноакъостал ду моттигаш инициатива йолаш хилара, бедала ресурсаш лахарон царех ма могга дикагIа пайда эцарои, производство боарам лакхбаро. Нохч - ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиумо 1969 шера 26 сентябре Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совета гIишлой материалий промышленноста управлене доклада за а дийтIа. Управленена карарча предприятей болх тоабара тIаделрзаь гIулакхаш белгалдо.

Ший аргIанарча заседание республика Лаккхехьарча Совета Президиумо дадийтIар гIишлой материалий Управлене отчета а давле бийна соцан кхоачашбарах лаьца массазарча комиссе аьча содоклада а. Президиумо белгалдаьккхар, гIишлой материалий промышленноста предприятеша, В. И. Ленин ваь 100 шу дизара яха йоагIIача тайпара накъахара социалистически яхь а йоарцааь «Производства резервах пайда эцара толарен хилкъа боахаме экономе режим чIоагIъяре хьакъехьара» КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо дуаттий дуаьзалени оттаяь мероприятеш кхочаш а еш, 1970 шера кхьахарча ах шера товарни продукцена реализаци яра из арахецаран план тIехкхочашъяь хилар. Управлене предприятешка мукъаш тIадоттара балхашта механизаци дукхагIа яьй, арахеча йолаьай керда эффективни материалаш — эденей арахьарча панелашта штукатурни балхаш де цезаргIаьаш мукъавоахкаш йола энгобированни керамически блокаш, арахеца боланий гоппара пхьегIаш, йокьача боахама нгшностех вайках хIара коэффициент лакхъеннай, тоьал дукха йоаго хIама, электроэнерги кхоьй, продукци арахецарга дIабоьа мах лохбаьб.

Цхьабакъда, хIара предприятеший план кхочашъелга хIана а вIашIехьдаьккхадац гIишлон материалий промышленноста управлене. 1968-чу, 1969-чу шерашка реализаци яра планагIа дIа ца луш йисай 1.721 эзар сома мехьа продукци, 671 эзар сома мехьа товарни продукци, 23 миллион сома мехьа кирпич. Болх къаьста во бу Старопромысловски Назрановски кирпичий заводаша. Кирпич ше я во я.

Геттара кIезига теркалду моттигерча бедала ресурсах пайда эцилга. Гипсови кхерач запасаш IалашIате дукха а республике, хIьета гипси гипса Iоахьай хьаю бедал Краснодарски краера кхухь № 1 болча комбинат.

Боллой дукха хувлалу хIана а, къовсам лоттабач прогулаша, оборудовани гIулакх доацаш сецаьа лоаттаяра.

Лаккхехьарча Совета Президиумо управлени декхарийла яьй къахьегамхой депутатий Советий исполкомашна - цхьана гIишлон материалий промышленноста предприятей балха тIара кхочамбоацараш бокъонца малагIаш деза а цхьайола предприятеш тIахьаюкьага дIадаккхара кхы тIа а гIулакхаш чакхдаха а, пачхьалкхен планова заданеш хIара предприятей кхоачашъелга Iалаш а деш.

ТIайнача социалистически тIадилла гIишлой материалаш дIахо дукхагIен дикагIен хьаяра, къахьегамен пачхьалкхене дисциплина чIоагIъяра кхы тайпа гIулакхаш е чакхдаха эттаде.

Цу заседание Президиумо хьийтIар къахьегамхой депутатий Назрановски райсовете исполкомо «Общественни пайдаечча къахьегамах удачи общественни дукхьаларча зенерча вахара образ делачей наха духьала лоттабу къовсам чIоагIбара хьакъехьа» РСФСР Лаккхехьарча Совета Президиумо 1961 шера 4 мае арахийнача Указ кхоачашдара хьакъехьарча доклада.

Хоаш ма дарра, Указа 1-ча статья тIа аьнад, лоархIамегIара конституцинни декхар кхоачашдеш — шоай хьинагга хьежжа цIенна къахьега ца доваш, общественни пайдаечча къахьегамах удачи дуламеча вахара образ лелаечеш нийна баьннача къахьегаш дола граждананашта административни порядкагIа белгалдора бехк бу, хIьета цIаккха а тоа ца луш леларш — РСФСР УК 209-1 статьята хьежжа уголовни бехктоахаре да.

Цхьабакъда, Назрановски района къахьегамхой депутатий районни, городской, юртий Советий исполкомашна лоадама къовсам лоаттабаьц цу элементашца. Укх цхьан шерал ах шерал чухча гIулакхий органаша райисполкомашка дIаччеенай тунеядцаш общественно пайдана болча балха тIа къахьега бахийта оттаяь 9 материал, хIьета царех балха дIахьожаваьа цхьа саг мара вац.

Президиумо райсовета исполкомо декхарийла яьй общественни пайданечча балхах тувалаьуш бола ках хьаьгучабахар дукха лоаттабу къовсам чIоагIбе а уж балха бахийтара, производственни коллективашка чIоагIIбаран де деза де а. Исполкома тIеданлахкулгамерча элементаша леладу гIулакхаш хьагучадахара, уж негаргдоацилга официально дIахайтоа, сихха соцадара чурча гIулакхий органаша беча балха тIахьожам чIоагIагIа оттабелга, общественни воздействие ерригача средствах — коллектива, пенсионер радио аьнийнех, лекцех, докладах, беседах, балача наха юкъе беча массово-политически балха кхоча средствах пайда а эцаш, общественность, массазара комиссеш, Советий депутаташ цу гIулакха юкъеоаздага.

ХАЛОНАШ ЭША А ЕШ

Н. А. Анисимова цIерагIча Новогрозненски мехкадьтта чекхдоккхача завода коллективо, КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхоачаш а еш, шерра социалистически ялх йоаржаной пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяра.

Керда болх бе йолаялийтача Центральни газофракционирующий установка (ЦГФУ) бедал ца тоъарах хьалаш эттув боацаш нийсделла доллашехьа а, коллективо хьалхарча ах шера белгала дика толамаш даьхар пачхьалкхан плани В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийна тIекIца социалистически декхараши кхоачашдара даькъе.

Шоай балха тIа дика толамаш даьхад Социалистически Къахьегама Турпал Иван Васильевич Пугачев керте латтача № 1 йолча цехеи Петр Иванович Румянцев начальник волча № 3 йолча цехеи коллективаша.

ВорхI бетта план 4 июле кхоачашъяй цхьоалагIча цеха 21-1 установка, хIаьта 43-1, 43-3 установкаша — 9 июле. № 1 йолча цеха коллективана цо новкъостал дир ворхI бетта план ханал 14 ди хьалхагIа кхоачашъе.

Укх шера творчески къахьег производства новатораша. 277 рационализаторски предложени еннай заводерча 240 рационализатора. Рационализаторски предложенеш производствана юкъехьарах 177 эзар сом пачхьалкхен ахча кходенд заводо. Эггара мехкагIа йола рационализаторски предложенеш еннай автораша — цехий инженераша ин. Федитовеи Яковлевеи, Г-49 установка оккхагIволча оператора и. Маслова, № 3 йолча цеха слесаре и. Исраилова, заводской лабораторерча йоккхагIйолча лаборантка и. Патютько, дукххача кхычар.

Къахьегама овсарле лакхъяри болхлой къахьегама хьалаш тоалари духьа кердача техникан прогрессивни технологен планага хьежжа хьалхарча ах шера ГрозНИИ Iилмачеш цхьана къа а хьегаш «АТНЦ» тайпара йола лакха октанови катализатор хьаяра процесс Iоманьй. Из катализатор дика хилар гучадьннад каталитически крекинга установкашка тохкачул тIехьагIа. Иштта шаьрба йоланьй кердача технологегIа цхьаькха а керда тайпа катализатор яккхара процесс.

Бакъда даьхача дикача толамашта нийсса цIенхаштта кхоачамбоацараш а да.

Масала, завода вIештIехьдаьннадаш планагIа лаьрхIача тайпара ассортимент йолаш продукци яьккха, кхоачашъьяц пайда бара план, планал совгIа йоаьй мехкдаьтта продукташ. Цхьадолчи даькъе цунна бехке хила тарлу завода коллектив.

Цхьабакъда, завода балха йоккхий халонаш тIаккхоачаьча керттерчи бахьанех ца! да укх шера май бетта денэ болх бе йолаялийта мара ца езаш кийчъяь латтача ЦГФ установка бедал ца хиларах из хIанз а керттIа болх бе йиш йоацаш латташ хилар.

Хова ма дарра, ЦГФУ-на бедал лоаттаераш газови промышленноста Министерства Нефтекумски, Вознесенски, Карабулакски тха чакхйоаха заводаш я.

Укх тIехьарча хана гучадьннад газови бензин тIелаш йола укх заводаш цхьадолча бахьанегIа тха завод планагIа лаьрхIача боараме бедалца Iалашъе торо йоацаш хилар.

Керттерча даьхъе цу тайпарча бахьанех да: ЦГФ установка чакхдеха метардозанаш дола сов дукха кIув боацца газови бензин дикхар, цу заводий мощностеш бахьача боараме кареерзаеш ца хилар, хIаьта иштта керда установкаш хьалъяь ца йоалаш тоавр а.

Цудухьа, ЦГФ установкана бедал лоаттаеш йолча цу заводашкара хьадеха цIенхаштта хIамаш долаш да тхо, хIана аьлча завода ерригача производствана юкъе пуй продукце дIалоац укх шера 25 процент. СССР газови промышленноста Министерства «Главгазпереработка» сихха оарцагI а яьна гIулакхаш чакхдаха деза шолагIча квартале хьа ца кхоачаш тIайса бедал хьаяларан ер шу чакхдалалца тха завода хаддайа дикагIа йола бедал лоаттаярах.

Балха тIа хIанз нийсьенна халонаш теркал а еш, завода коллективо ший деррига низаш парцагIъяьхад ший производства резервах бизагIа пайда эцара, хIамай кхомбарен хьурматдерен мероприятеш чакхъядара. Ший тоэнаш лаьрхIа я лаьрхIа, кхы тIа а деккхагIдола дехкараш тIанйнад коллективо шера план а бIаьрча пятилетка а ханал хьалха кхоачашъяра.

Масала, шера плана продукцеш реализаци яра боарама укх шера 27 декабрь хьатIаккхачалехьа кхоачашъе, бедалах пайда дикагIа эцара чотах планал совгIа ззараш тоннаш дизельни доагора компонент яккха лаьрхIад. Бензин дикхара шера план 10 декабрь хьатIаккхачалехьа кхоачашъе, ер шу чакхдалалехьа кердача катализатора 200 тонн опытни парти арахеца а каталитически крекинга установкашка цунна тохкам бе а. Технологически доагора 2 процент, Iапара 0.5, электрически энерге 0.5 процент кхоелга Iалашдергдолаш йола мероприятеш чакхъяха лаьрхIад.

Шеко яц, тха завода коллективо, хьалхашка латта халонаш эша а еш, производства эффективность лакхъяра чотах Советски Союза Коммунистически парте XXIV-ча съезда яха йоагIача тайпара накъахар духьа тIайца декхараш толаме кхоачашдергхилярах.

Л. КУРАЧИНСКИЙ,
экономически дешашта вола Новогрозненски мехкадьтта чакхдоахача завода директора заместитель.

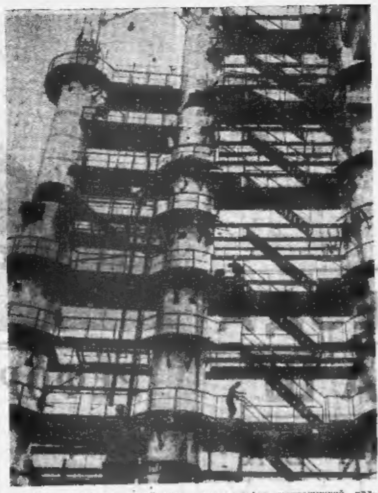

Омски мехкадьтта комбината лалла хьалъотташ латт мехкадьттах ихейнсача хIамаех кокс йоахаргйола чоалхаме комплекс. Установка гIишлошъечуи Ди хьатIакхачалехьа эксплуатаце дIаяла лаьрхIад монтажникий коллектива.

СУРТА ТIА: кердача комплекса колонний блок.

Ю. ДЬЯКОНОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

КИЗГА ЮАКЪАШ Ю ЗАВОД

КИРГИЗИЯ. Токмоке тъальеш латт кизга Iоакъаш ергйола керда завод. Цун проект оттаьй Ленинградерчеи Москверчеи специалисташа. Ванна чурч зовладьча кизга тIагIоллача тIехьо дIалоац 600 квадратни метр совгIа меттиг. Температура хIаьзалца завдаяйка чакхача лаккхагIа йолаш хургьа процесс. Кизга ихехьадара температура 90—100 градус лакхьяро йиш хулийтаргьа балхе писарат деппен бийсаниен тъмъ тоннага дIакхоачье. Iоакьа безлодочни балаш йолча методагIа озаира 1000 хулийтаргья кхо метр шерача машинаш тIа духьхалакха ша миллиметр мара сомал доаца кизга Iоакъаш яле, хIачалца аьла йиъ миллиметр семачарив еттел. Завода хьалхарча аргIачохь — шера 15 миллион квадратни метр Iоакъаш.

(АПН).

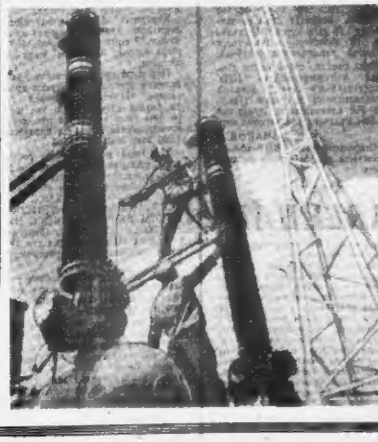

СВЕРДЛОВСКИ ОБЛАСТЬ Асбеста ахача уральски города гамма йоацаш. Рефт яхача тоежиш йисте хьалъеш латт йоккха йIовхала электростанци Рефтински ГРЭС. 300 эзар киловатт низ болаш йола цхьоалагIа электроблок вIашагIъяла бевлаш боах гIишлошъераш.

Эггара хьалхара ток укх шера сентябрь бетта лургьа цо.

СУРТА ТIА: электромонтажникий бригадир М. П. Разничепков электромонтажник И. И. Нвкин станци болх бе йолаелийта кийчъеш ба.

А. Грахова сурт.
ТАСС фотохроника.

ТОРОНЕХ ПАЙДА ЭЦА

Республика колхозашкеи совхозашкеи толаш [illegible] ялат, дуга, шура, [illegible] шера [illegible] коартошка, сом [illegible] Цхьабакъда, баьпадараш гилуаргаш лифралачул кIезигагIа ехкай республика боахамаша.

ДIахача пятилетках ехачул дукхагIа еннай укх пятилетках вай боахамаша дукха тайпа продукци. 1962 — 1965 шерашчахул 22 процент дукхагIа да юкъера лаьрхIача 1966 — 1969 шш. хIара шера пачхьалкхашта дена дулл, хIаьта шура 19 процент дукхагIа я, тха — 17 процент, фуаш — 35 процент, ялат цхьан боараме даьхад.

Цхьабакъда, КПСС ЦК июльски Пленумо белгал даьккхара юрта боахам дегIабара теппаш хIанз а лоха я. Мекка бахача цхьа шарагара даьрата дуктагIа эцаш йола кхачеи продукташи гIагча промышленноста белаш кхачамболаш лоаттайш юрта боахамо.

Юрта боахамера гIулакхаш тоадара чIоагIа лоархIаме да «Производства резервах пайда эцара тоадарах халкъа боахаме экономе режим чIоагIъярахь», дола КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо. Из арадьнначул тIехьагIа экономика ейра хоадамболаш йола мероприятеш белгалъьяр вай колхозашкеи совхозашкеи.

Хьалха а санна керттера резерв лаьтта леладелга тоадар да тIаьа. Укх тIехьарча шерашка вай районашка, колхозашка кхебаь хьунъьам чIоагIа эргаш ба. Совхк республике юкъера лаьрхIача хIара гектара тIара чудена ка бола ялат 13,5 центнер мара ца лииьча. Гудермесски района 20,4 центнер йьлар гектара тIара, хIаьта Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхозе—22,3 центнер, цу районерча «Красный октябрь» колхозе яц, Батаева бригада кхашкара — 23,5 центнер. Наурски района Ленина цIерагIча колхозе ноя. Рустамова куллелехьча бригаде — 23,4 центнер.

Цу тайпара сурт ца кхийола культураш кхеча а. Цунца цхьана белгалле довгIа хьалха латтача боахамий, къахьегамхой хьовкхамаш а хила йиш йолча тIайпара лакха доацалга.

ХIанз а тIех Iалашие метгIац вайна лаьттатиен Iалама хьалбашкен дилача аьттув болча вайна яхача Наьсарен, Ачхой - Мартана, Урус - Мартана, Шаьла районий боахамий кхашка лакхеи ергаш доаден хьункъамаш кхедалъа.

[illegible] кертара дукха [illegible] вай [illegible] хий деш [illegible] лаьттаеш [illegible] республика [illegible] гектар [illegible] даьтта [illegible] 4 эзар гектар оаха [illegible].

Дукхача вай боахамашка цу лаьттанаш дола хьунъьамаш кхеду, цхьана хий ца дилача лаьттача ясалагIа хул цига ялат. Нагахь санна, планах доаргIача тайпара, хий дилача лаьтта хIара гектара тIа гургахь дуча ялата 25 центнер чухкъяре хIанзалца даьккхачул 15 эзар тонн дукхагIа ялат чуьнаьргдир республика. ХIаьта вай хьалашка цу лаьттай хьунъьам 55 центнерга дIаиврргйта йиш йолга хоьш ма дий.

Хий деахача лаьттаника кхебу хьунъьам иштта лоха хилара бахьанех ца! республика колхозашкеи совхозашкеи моттигехьа удобренеех бизза пайда цо эцалга да. Фермашкара дIа мел ен кхо цу лараате ишашш дижаш. Из ханнаяьй дIа ца доаржадар бахьан долаш цун эффективность лохлу. Иштта юрта боахама министерства боахамаша фермашкара дIаоза дезар 560 эзар тонн кхо, хIаьта дIаьзар 375 эзар тонн мара дац, цох лаьттана дIаьзаьр кхы а кIезигагIа — 280 эзар тонн.

Ала дезаш да колхозашка моттигерча удобренеех дикагIа пайда эцалга. Цудухьа совхозашкарчул дикагIа хьунъь цар кхашка дукхагIйола культураш. Дукхьал минеральни органически удобренех дикагIа пайда эцалга вай боахамашка вIаштIехьдоаккхаре, юрта боахама культурай хьункъам [illegible] процент лакхбе йиш хургъяр, [illegible] вай хIанзчул дукхагIа [illegible] эзар тонн ялат, 14 эзар тонн [illegible] совгIа, 2350 тонн генараш, [illegible] тонн баьпадараш, иштта кхийола культураш чуя йиш хургьяр.

Юрта боахама культураш дика лахьа чуэцара чIоагIа теркам тIаухийташтвехьа, хIара шера дукха ялат доаду боахамий кхаш леладераша, 10—12 процент ялат дез из бахьан долаш.

Лоаца аьлча, республика торо я хIанз ухийтачул совгIа средствеш дIа я ца ухийташ 25—30 процент юртбоахама культурай хьункъам лакхбе.

Лаьтто леладелга тоадарах, шортта дика доакъар Iалашдарах тайша я хьайбай продуктивность. ХIаьта из хIанз геттара лоха я.

Укх тIехьарча диъ шера юкъера лаьрхIача хIара шера беттача Iаттагера 1850 килограмм шура доккхай. хIара вана йотама [illegible] хIара 120 фуъ гулдаьд, хIара [illegible] тIагIаина тIера 30 килограмм [illegible] даьккхад.

Хьайбай продукташ [illegible] дукхагIа йиш йолга хьагIехь латтача боахамашта, къахьегамхошта карагIдаьнараша. Наурски района «Терский» совхозе хIара ийбача Iаттатара шера юкъера лаьрхIача 2578 килограмм шура яьккхай, хIаьта Шелковской района «Красный пахарь» колхозе — 2285. ХIара вана котама тIехьара Сунженски района ЦIеча Эскара цIерагIча колхозе 174 фуъ гулдаьд, Шелковской района «Коммунизм» колхозе хIара устагIаина тIера 4,8 килограмм тха даьккхад.

Дулхи кхийола хьайбай продукташ дукхагIа яара чIоагIа лоархIаме резерв я доахан Iул тоадар, е вешта аьлча Iаьсий, Iоахарий, хьакхий хурсаш дукхагIа хилийтар.

Нагахь санна юрта боахамий министерства боахамашка дукхьал 10 процент дукхагIа шоай хьайбаш добалича кхы тIа хьахургдар 4 эзар Iаса, 9 эзар хьакхий хурск, 20 эзар Iаьхар.

ДIадахача Iай совхкарчул дикагIа хьайбашта гIулакх лоаттадер бахьан долаш 864 бежан кIезигагIа къьастар боахамашна, хIаьта хьакхарч — 1257, жа — 19533.

Йоаккхаш йола продукци тIеш яккхар санна боахамий экономике дегIайовлара лоархIаме да продукце дикал лакха хилийтар а, хIана аьлча хIанз цун дикалга хьежжа мара мах лац цох пачхьалкхено. Юкъерча боарамал лохагIа довал долча хьайбаш цу мах 20 процент кIезиглу, хIаьта из юкъерча боарамал тIех дозал долаш хилча мах 25 процент тIакхет. Нагахь санна совхзи цу мехех вай боахамаш хьайбаш дIаяладаре шоаш цкрех хьайбашка кхо миллион кIезигагIа ахча эвргдар, хIана аьлча юкъерча боарамал лохагIа дозал дола дар дулхакомбинаташка цар хьачутийна хьайбаш. Из кхетадеш хила беза боахамий гIулакхой, специалисташ.

Продуктех дIадоцадар лоархIаме дукха резерваш я хIара боахамаш. Царех пайда эца аьттув боал боаьпцай йолча боахама чурча расчетак болх вIаштIехьбаккхача, экономически анализ бюроша шоай болх тоабича, доккхачун а вIаьмигачун а кхоьбаш доал дальгi вIаштIехьдаьккхача. ТIаккха из ди дола боахамаш хургдац республике.

А. АБРЯДИН,
юрта боахама министерства планови отдела начальник.

ЛОАРХIАМЕ РЕШЕНЕШ ДIАЙОВЗИЙТАШ

Наурски района юрта боахама масс доаккхошка — бригадашка, фермашка, бригадашка, хьахани жайй хоамадеча чIоагIа ювцаш я дукха йоацаш хиннача КПСС ЦК Пленума материалаш, юрта боахама къахьегамхоша КПСС ЦК «Парте юрта боахама даькъерча аргIанарча декхарех» бахьча соцамга хьежжа шоашта хьалхашка керда декхараш уттаду.

«Россия» колхозе Клинцов яхача хутаре уллача МТФ «Парте юрта боахама даькъера аргIанара декхарахь» яха Л. И. Брежнева доклад дIайовзийтар хьайбаш лелаелрашта политинформатора Хаджиев Мохьмада. № 3 йолча бригада кхашкара болхлошта бригадира В. Н. Бехтерева, Мирный яхачи хутаре бахача наха — колхоза парткома секретара Н. К. Дыбова, гIишлошъерашта хьалхашна — П. В. Хаперски.

КПСС ЦК Пленума материалаш ювцаш дукххача наха декъа лоацаш собранеш хилар «Наурский» комсий совхоза отделенешкеи цехашкеи.

Пленума материалаш ювцаш механически мастерской болхлошта хьалхашка къамаьл дир цу совхоза директора Л. С. Закутняне, колхоза керттера агрономи парткома секретара заместители йолча А. П. Пензуровас—совхоза цхьоалагIча отделене, политинформатораша А. М. Конева, Н. А. Шамкарева, Г. Н. Маркова — шоллагIча, кхоалагIча, йиълагIча отделенешка.

КПСС ЦК Пленума соцам чIоагIа могабеш къамаьлаш дир совхоза механизатораша В. А. Пикалова, Цукумов Iаддал - Хьамида, бригадираша Бонко Владимиро, Бердонов Бориса, доярка Симвнина Мария Федоровнас, кхычар.

«Комсомольский» яхачеи М. И. Калинина цIерагIчеи совхозий парторганизацеша Пленума материалех йола инструктивни совещанеш яьй агитаторашцеи политинформаторашцеи. Цу боахамашка а иштта ювца йолаьй Пленума материалаш.

Ильински Пленума материалаш юца йолаьй района кхыча боахамашка а.

Райкома лекторски группа болхлой, партийно -боахама болхлой отраршка, фермашка, кхашка болх беча бригадашка гIоргйолаш, цар дига къамаьлаш дергдолаш график оттаьй.

Н. ПЯТИРУБЛЕВ,
КПСС Наурски района инструктор.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ БОАХАМА ГIУЛАКХА

СССР-ра ЭКОНОМИЧЕСКИ РЕФОРМА: БУРЖУАЗНИ «СОВЕТОЛОГАША» ДУВЦАРАШИ БОКЪОНЦА ДОЛАШ ДАРИ

Белам тIаозаш бола социализма идеяй низ мелбара, капиталистически дунен тIа тIа-тIа чIоагIагIа ирлуш латта социальни вIашдухьаленаш юшашра фуннагIа дергдолаш, факташи событеши хирихьйоахаргйолаш ба буржуазе идеологически герз лелдераш.

Доацараш къаьстта дукха хьоалир СССР-е 1966 шера дена лерраргIа чакхйоахаш йолча экономически реформа. Советски боахаме пайда лоархIам лакхбеннаб аьнна теза малхбузехьара «советологаш» кIирдаь дувца болабеннаб. «Росси капитализмагахьа карчаш латт», къаьнарча, тохкемах чакхдаьннача пайда закона юха тIайоагIаш латт, централизовании планировании хувцаш йоал яхаш.

«Иштта долий из? Дание а дац! Реформа бокъонца бола чулоацам, лоаца аьлча, сенах латт аьлча, эггара хьалха из латт, предприятеш боахама гIулакха дукхагIа шоай мукъагIа йитарахи цар инициатива хилийтарахи, хIаьта цо дьебела цар производствени торонех пайда дикагIа эцарга бода них. Цу цхьан хание цо йиш хулийт изланаи уттаю централни органаш дукха частни, локални боахама процессаш нийсъе езаргйоацаш мукъайовлийта а цар боах Iилма-технически прогрессен мохк экономически дегIааларен керттерча лостамашта Iилман дарза тIа планировани яра биззагIа тIайеравбе а. Цул тайпара, экономикана центрера деш дола кулгал мел вIалла а лац. Из эффективнегIа, перспективана дукхагIа тIадерзадеь хул.

Пайда лоархIам цу хана белгала лакх ла а лу. Из-м — долла хIама дукхагIа чулоацаш, предприяте билхех юххера хиннар хьахоккхаш бола хьокхам — цун цIена доход ма йий. Пайда лакхбарах завода коллективана премиярца пачхьалкхено совбоаккх болх комплексно тоабарна — производствега дIадолар лохдарна, продукци дукхагIен дикагIен хьарна — бола цун безам. Цунца цхьана белгалдаккхаиза дарган, советски предприятей пайда капиталистически пайдана тара цхьанкха хIама ца хилар. Из производства средствай вай классо — цу тайпара класс СССР-е я мачий — шийна чукхухьаш а боккаш, дерригча халкъагIа бода.

Социалистически экономике керттерадар дукхьал пайда чубар лац. Пайда пачхьалкхен плана инструментех цаI я. Кхыдола керттера хьокхамаш а санна, ергача пачхьалкхено эшаршка хьежжа уттаю пайда план. Цу тайпара, цун лоархIам лакхбаларо цхьаккха бокъо лац СССР экономикана «капитализация» еш латт ала. Вахаро дика урок еннай советски боахама реформаех метахьалеш а дувцаш, из иштта кхетадечарна. Укх тIехьарча шин шера нагахьа ерг коравалIаш цу хьакъехьа дувца лоархIаше.

Цхьабакъда, кхы тайпа аьлдитош даьнна ара. Цар лерхIар да хIанз СССР-е еча боахама эргалошаш эффективни яц аьнна наха хетийтар. Цул совгIа цар йоах нагахь санна советски реформа капиталистически наькъагахьа леста хиннеяларе, тIаккха-м тешаме толам баьнна хургбар. Цу тайпарча уйланаш изъе, масала, «Советски проблемаш» аьна корта а болаш дукха хьа йоацаш швейцарски журналиста Александр Крото арайаккха статья. МалагIа проблема я цо керттера лоархIар, фу деза цунна деза? Цунна дезар кхы дукха хIама дац, экономически централизовани, вешта аьлча плановни кулгалдерга СССР-е дитар мара. Кхьча дешашта аьлча, Александр Кротера лоа, социалистически боахама система керттера экономически совзе Советски Союзо дIааьккхар. ХIаьта уж совлецаш бIаргагуш ма йий. Эггара дикагIа хургда цу хьакъехьа цифрай метта дийшача. Из бекъа бале а, нийса ба.

Хоаш да, советски плановни экономика хаддаиза лакхача темпагIа дегIаухилга. Советски Iадлал латтача укх шоаттъе кхойтта шера (хIаьта царех тхьо шу гарга дIадаьнад СССР-а кадекхача тIемашен дIахо боахам юхаметтоттабеш чыххача хано. СССР-е къамаш доход 45-за хIана енац аьнна дегIаеннй. промышленноста хьаеш йола еррига продукци — 90-за, боккхой реальни доходаш (болх беш волча цхьаннена лоархIаш) — 7,8-за, хIаьта ахархой ярщ — 12-за!

ХIанзалца хьа цхьанна а меттка вIаштIехьдаьннадаш теллара лакхача темпаца йIаьхача хана экономика дегIаккхувла. Къаьстта шаьра гу уж толамаш МалхбузендоккхагIа дола мехкаш дегIаахара юкъера. Белгалдоаккхаргда вай масала. промышленни продукци дукхагIа яхара шера юкъера темпаш 1951—1968 шерашка США 4, 5, Англе — 2, 9, Франце — 5,4 процент мара ца хиннача метте, СССР-е 10,4 процент хинна хилар. Уж цифраш кхы дIахо яшка езаш яле тамаш я. Цар шоаш дувцоаех.

ХIанз чакхйоаккхаш йолча экономически реформа, шеко йоацаш, эффективни вознействи ей советски экономика дегIаахара. «Мехко ьаккха къаман доход — аьлар 1970 шера 12 июне харжархошта хьалхашка ше къамаьл деш КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева, — 1965 шера 193,5 миллиард сом хиннача 1970 шера 275 миллиард сомага кхоачаш хIана хазаи аьнна, ветта аьлча 42 процент дукхагIа хургья. Абсолютни цифраша лаьрхIача 1965 шераца нийсдача IотIакхетар Iалаьмате дукха ахча да — 80 миллиард сригIа сом, 1951 шерара ерriga хьамаи дохо шиссел да ер».

Хьаьна метаргда пхьаькха хьалаи а — къахьегама овсарле. Укх карарча пхе шера из дегIаахара теммаш лакхъеннай. ДукхагIа яьккхача промышленни продукиг хьаь даькъах ши декъа къахьегама овсарле лаккхара тха даьккхад.

Социалистически производства керттера лерхIар — деррига халкъа материальни культурни эшараш дизаагIа кхоачашдар. 1966—1969 шерашка къахьегамхой реальни доходаш бахача наькъа хIара сага сих лоархIам 26 процент дукхагIа хиннай. Цу юкъа 44 миллион гарга сат. (СССР хIара яккъагIа йола граждани) кердача цIеношкеи квартирашкеи наха хайшаш е шоай чуIеча моттигаш тоадаьд. Сихха шортта йоагIа советски наха хIамаш яьяра торо тIа лаккхуш хилар хьахьоккхаш йола розничн товарооборот. 1966 шерагара 1970 шерага кхачалца иштан ахазен лакхьенна из! Тха цу бIарчн хьайбиача укх тайпара лакхбеннаб кхачан продукташ кхьдола товарши нийлара боарам 1965 шерапа нийсбича: дулхи продукташ — 15 процент, шурен шурий продукташ — 18 процент, фуаш — 19 процент, оккъаьрийн-тIъаьрая продукташ— 33, баьподараши балчевой культураши — 31, соьн хечараш — 18, кIадам — 12, трикотажни хIамаш — 31, телата кога гIирс— 29 процент.

МалагIча Iургах чухьежа, бIаргадайпад, хоаттаргда вай, «советолога Александр Кротена «советски реформа юкъагIьосаш латтияга?»

Цу тайпара, укх тIехьарча итт шера хьалхашкахьа боккха гIа баьккхаб СССР экономика. Кхетадеш да, лаьхача толамаша доал лара керза метода шоайл тоаламагIа кхы цхьаьккхаш йоашлага уж кхы дIахо тоеш ца езигеа кхы ца хьокхаш хилар. Советски экономикана планагIа кулгалдара система цIаккха а шиннац довзенна цхьан метте латта, кхы цIаккха хувцаьла йиш йоацаш оттаь хIаьа санна. «Советски Союзерча экономически реформах лаьа аьлча, цо ше нийса хилар хьахьенхад. — белгалдаьккхад СССР Министрий Совета Председателя А. Н. Косыгина, укх шера 4 мае хиннача пресс-конференце ЮПИ яхача американски агентства корреспонденто дийга дарча хаттара жоп луш. — Цхьабакъда, шоллагIа реформа а санна, йоккха экономически реформа хилийтарах дукхагIа а, хаддаиза эргалоаш тоае езаш я из. Цудухьа тха экономически реформа а эргалоаш тоаергья, тха социалистически халкъа боахама хьалхашта тIаерзлергья из кхы а сихагIа дIахьалдашка кхуллар духьа».

ДегIааьхара кердача лоархIамеча этапа чуйолаш латт хIанз советски экономика. Овлангара дена хувцалуш йоагIа промышленностей юрта боахамей техническа база, хIаьта цо йиш кулийт советски халкъана дукха производства эффективность тIа-тIа дукхагIа лакхъе. Укхзара керттера никъ— Iилма-технически прогресс дIахо сихъяр. Кхетаж да цунца дузаденна боахама кулгалдари керда методаш тIа - тIа дикагIа шаьрьяза яр ца хилар. ЛоархIаме декхар да йIаьхача хана уттаеча планашка хьалхашка оттадаь декхараш кхачашдара аьттув богашагIа дола наькъаш хьеелаш йола дегIаахара пропорцеш уттаергйолаш перспективни планирования эргайоакхаш тоавр. ЧIоагIагIа укха тIайоххйт производствени низаш бакъахьа дохьча тайпара Iилман наькъаша дIайахийсара. Цу гIулакха 1980 шерага кхачалца лаьрхIа генерални схема оттаеш латт.

ХIанз мохк экономически дегIабоалабара 1971—1975 шш. Пхе шера плана проект оттаеш латт. Боахама реформа принципаш, Iоаь дикагIайоле опыт бокъонца теркал а еш оттаь из. Цо новкъостал дергда Советски Союза экономика дIахо сихха дегIайоалара.

Леонид ПЕКАРСКИЙ,
СССР Госплана Iилма-талкама экономически институто ведущи экономист.

ТОАЛУРГБА БОЛХ

Юрташка капитальни гIишлош хьалъеча даьхача толамех кхоачаш бац Iе йиш яц юртача гIишлошъерий. Царна хьалхашка латт хоадам болаш дола керда декхараш. Уж белгалдаьхад КПСС ЦК июльски Пленума «Юрта боахама даькъера парте аргIанара декхарахь» яхача соцам тIа.

Кердача тайпара болх бе кийчо еча нана, оаше керттера уйла тIа йоаьинтагрьй гIишлошъечо производства экономически эффективность лакхъяра. Дукххача наха декъа а лоацаш йолча экономически анализа бюрое аьча производственно - финансови балха анализо хьахьонх къахьегама овсарле лакхъяра, материальни ресурсех гIишлошъеча техникаш пайда эцара тоадара, гIишлонмонтажни балхашка дIадолар лохдара тха юртте резерваш йолга.

Тха керттера декхар ца хIанз гIишлошъеча производства экономически эффективность лакхъяр, хьалъе йолаяь гIишлош сихагIа хьалъь яхар, гIишлошъю колхозашта юкъера организацеш рентабельни яр.

Хьожаргда вай цу хьакъехьа тха гIишлошъераша дIадахача диъ шера даьр а укх шера дер а фуд. Капитальни гIишлош юрташка хьалъяра хьакъехьара партеи правительствеи решенеш аьааре чакхъьяхарах торо хиннай генподряда план 115,5 процент кхоачашъе. Цул совгIа, укх шера 25 декабрь хьатIаккхачалц гIишлонмонтажни балхаш пхе шера план кхоачашъе дош денкад гIишлошъераша.

Цу тайпара толамаш даха торо хургхиларах тешаву укх бахьанаша. ГIишлошъеча организацешка, хIара шера дукхагIа я хулаш шортта гоаника хиларах, кадрошта специализаци ярахи уж дIавIоагIъяраши торо хиннай къахьегама овсарле 1966-ча шера дена 28 процента алапе боарам 21,7 процента лакхбе. Цул совгIа дикка лакхбеннаб хулаш бола пайда —202 эзар сомагара 391 сомага кхоачаш, гIишлошъерга хIадедар лохденнад 4,9 процентагара 6,5 процентага кхачалца.

Колхозни производство хIара шера дегIайоагIаш хилар тергалдьча тха объединене кулгалхоша лаьрхIад шоай материально-технически база вIашагIйолла. Укх шера болх бе йолаеннай Шаьла районера кирпичаш ю завод. Шера бархI миллион кирпичи ергья цу заводе. Тоа а нь бола бе йолаялийтай хIара шера шиппа миллион кирпичи хьаергйола Сунженски завод. Цул совгIа тха объединене чуйоагIача предприятешка хьаю хIанз камышитови маташ, кIир доаккх, бутови тIо, гIум уш бола жагI боаккх.

Кхы а дукхагIа да дIахо йодача хана де лерхIараш. Иштта, кердача пятилетка шерашка вIашагIйолла лерхI наха хIара шера 10 миллион сом мaькха гIишлонмонтажни балхаш де торо хулийтергйола производственни база. Иштта 1972 шера хьалъь йоаккхаргья Иркутски областе кьалъе йолаь леспромхоз. ХIара шера 20 эзар кубометр хьу лургья цо. ТIадоагIача шера хьалъь яккха лерхI Шаьла районе йолаь кIир йоаккха пешкаш. ХIара шера цхьаьца эзар тонн кIир лургья цар. 1973 шера хьалъь ергья деревообрабатывающи комбинат. ХIара шера 20 эзар квадратни метр столярни изделеш е торо хургье цига. ХIаьта 1972 шера хьалъергья машинашта, гIишлошъеча механизмашта, станоче оборудованена ремонт ю база.

Объединенен цунна чуйоагIача гIишлошъеча организацешка кхы а дикагIа болх бергбар, колхозаша проектно - сметни документаш шоай ханнахьа кийчлоре. Из документаци ханнахьа ца кийчдарах эксплуатаце дIатела тIехьаювл. Иштта юхатетт болх гIишлошъю материалаш хаддаиза лоаттае торо ца хиларо а.

ХIанз белгалъь мероприятеш ханнахьа чакхъьхаро торо хулийтаргья юрташкара гIишлошъяра балхаш дикка тоаде.

Н. ГЛАДИЛИН,
«Чечингколхозстрой» объединене керттера инженер.
А. БУХТИЯРОВ,
объединене керттера экономист.

Халкъа тlахьожам

ЭКОНОМИ ЯРА

Къаьхьегамхой хьнар чlоагlа йдаьд «Производства резервает пайда эцалга тодарахи халкъа боахаме экономе режим чlоагlъярахи» долча КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмос. Духхьал, укх шера хал бетта 10 миллион киловатт-сахьат гергга электроэнергь, 150 эзар гигокалорх йlовхала энерги, иштта эзараш тоннаш меххдаьттая меххдаьтта продуктайн, 1700 соврlа тонн металла, иштта кхьйола хlамаш кхоаь хилар.

Хьалхарча ах шера городской районнин халкъа тlахьожама комитеташа 80 соврlа тайп-тайпара проверка яьй. Цига дехъа лоаваш хиннаб массехк эзар халкъа тlахьожамхой, «Комсомольски прожектора» отрядийн штабийн члены.

Хьоцаргда ьай, масала, меххдаьттен меххдаьтта продукташи лерарах доле дош. Эзар гергга халкъа тlахьожамхой, боллхой, инженерно-технически болхлой хилар меххдаьттен меххдаьтта продукташи ца йойтыра чакхъеза лаьрхlа мероприятиш мишта кхоачашъю хьожаш яьча проверка яьй.

Комитеташкен предприятешкен комиссеш вlашагlъехкар. Хьалхаэхкар транспаранташ, меххдаьтта ца дойташ ларадара наьмъаш дувцаш беседаш яьй коллективашка. Цхьан бетта ерригача предприятешкен объекташкен проверка яьлар комиссешта активисташи.

Меххдаьтта промыслашка ца дойташ кlалхардаьккхад 6 эзар тонн соврlа меххдаьтта. Проверка къаьстта дика чакхдьаьккхай берригаш хlана бац аьнна боле боллхлойн инженерно - технически боллхлойн дакъа лоаваш хиннача «Старогрознефть» НПУ. Район промыслашка дуккха мероприятеш чакхъяьхай. Масала, лаьттан тlоллашкара хий чудуача скважинашка чуэцпале хьалхагlа из кийчдара технологи хувцаро йиш хадийтай меххдаьттепара хий шоаза хlезагда. Ца дойташ кlалхардаькхад (6 бетта) 165 тонн меххдаьтта. Прудоотстойнике шторащ оттарах 787 тонн меххдаьтта ца дойташ социальа.

Проверка еча юкъагlа халкъа тlахьожамхоша новкъостела даьд шу чакхдалалеъа 300 тонн меххдаьтта, 150 млн. кубометр газ ца йойташ кlалхаоъяккха, 800 килограмм компрессорни дьэтда, 118 эзар кубометр гlоадаьча фош дуккха электрически йlовхален энергь кхое йиш хулийташ йола мероприятеш кхы тlа а кийчъяра.

Халкъа тlахьожамхошта карагlдаьна цу тайпара гlулакхаш кlезига цец. Проверка еча юкъагlа цхьайолча кулгалдеча боллхошта шенхаштта бехк ца бина хlалзар халкъа тlахьожама органаш.

Масала, вагонаш хана тlехсовцаьв лоаттар бахьан долагl пачхьалкхена зе дарах комитето аланеца тахха ала тlехожадир снабжение сбытен Управление начальника заместитела и. В. Ф. Вершовнега цу Управлене база директор хиннача и. Куриесовнен.

Ялат лечкъадарах бахьан тlара дlабаьхаб Старопромысловски района мальх еча завода весовщик Толмачева экспедитор Гагаева. Цар материал следственни органашка дlачуенна.

Дуккха хароахьара хlамаш ца дайташ социальа халкъ тlахьожама органаша гулъьача материалах... Гороадской районни халкъа тlахьожама комитетено хаддаьна шоай тlахьожама кlалдоаттаду шин кхоачашъеэга, арахецача продукци дикал къахьегама оасарле лакхъяр, кхмдареш.

Шоай гlулакхаш дика тоадаьд дуккхача халкъа тlахьожама группаша.

Масала, КПСС XXIII-ча съезда цlарагlа меххдаьтта промыслерча халкъа тlахьожама группа (председатель и. Ананьев), «Красный молот» заводерча (председатель и. Кузнецов), химкомбинатерча (председатель и. Прохоров), нефтемаслозаводерча (председатель И. Волошин), дуккхача кхыча халкъа тlахьожама группаша инициатива болаьй Письмо дуапача юкъагlа экономе режима хьакъехьа тlагlцца мероприятеш кхоачашьяра тlахьожам оттабелга вlаштlехьдаьккхьра.

КПСС XXIII-ча съезда цlерагlача меххдаьтта промысле бlарччача промысла группина юкъе 15 сага меттал хlанз 26 сат хержа. Группе вlашагlъелла кхо секци хlаьахийта материалаши средствашa кхоара тlахьожам лоаттабеш, социалистически доалахье лораярхе хьожаш, къахьегамхой письмошкен жалобашкен хьожаш. Участкашка группаш вlашехагlъехкай, хlаьта бригадашка — посташ. Берригa халкъа тlахьожамхой 60 сагагара 100 сагага кхачаш дуккхагlа хиннаб.

Цхьайолча предприятешка оборудоване тьурмат дац, иорда техника къыэйолламе плав кхоачашдаш. Цу тlа а, дикие мегаргдаьч къахьегама оасарле лакхъяьга, продукци дуккхагlа арахецацта, халкъа боахам дегlаахара темпаш сихьелга кедзача техникаца дувзадеппа хилар.

Уж тайпа мегаргдоаца гlулакхаш малагlа бахьанех цийслу хьажа декхарийла я халкъа тlахьожама группаши посташи.

И. ЗИНУРЬЕВ.
Грозненски городской халкъа тlахьожама комитета председатель.

ТlАХЬОЖАМХОЙ — К Х А Ш К А

Бокъха теркам тlабахийта кийчбелар тха совхоза халкъа тlахьожамхой ялаташ чуэнара, хlана аьлча дlадакача шерашка хинначул дуккха чоалхаегlа а доккхагlа а да хьалхашка латта декхараш, дуккхагlа да пачхьалкхена хlачудала деза ялат. Укх деношка 30.000 центнер ялат мукхн Даьхен амбарашка чутесса хьинаб тха совхоз.

Цхьа фийг, цхьа ка иэй тlа улийтаргбоацаш иала беза тlахьожамхочун бlарг. Цудухьа кхашка баьийта тlахьожамхой хермир оаха. Царна юкъе бар комбайнераш, шофераш, трактористаш, гlулакхера нах. Кхаь тlа мел хиннача хlаман бехктокхам ве цхо аьнна дlа ца а воахийташ, де дезар хоадам болаш къоаста а даь вахийтар хlара вар.

Масала, шофераш Мальсагов Сопин Цолоев Махьмади хьожабир кхай тlа болх беш йолча машинашта тlахьожам лоаттабора. Уж хьажа беза кузовашт мишта тоаьй, болх мишта бу, малагlча комбайнаш тlа кlа кхухь, кулга цlена воацар малаа. Шофер Ильясов Тоби комбайнаш тlа тlахьожаш вар. Комбайнерашта йовзар кхашка гlодла кадай дела цуя машина. Кхоачамбоацар гучадоалаше а соца йора агрегат. Дукха хьаллар комбайнер Китиев Салман кагашта юкъера фийгаш корадарах цо соца а ваь схо оатхал лехаш. Винтилятора оборотaш йоагlачул соагlа хьлари хиннадар из.

Хьаьта вlашагlъеллача тlахьожамхой поста кулгал деш вар хьалха йенз ца поручени кхоачашъеш хьаоагlа совхоза техника яхерамьлен инженер Льянов Руслан. Цо шие тlараз оэача тlахьожам лоаттабора, ... кхыча хьаь бlарг локкхаь Кlа цlенду механизмаш массейр а болх беш йий, гlулахк доаацаш хьетта дукха машинаш лоаттайой, шиь хьлаялее илат пачхьалкхена дlалой — из дар ху посто кхоачацлеш мишъа деккар.

Берригa а ялат чуяцача тlахьожам лоаттабеш 18 сат хилар.

Шоай поручени дика кхоачашйора тlахьожамхоше. Кхай тlа еш йола учет, ядеш доле документаш нийса дий, хlаьта эшаш мел йола бланкаш, реестраш тоаьйий хьожар бухгалтер Костоев lалаудин, гараже хьечуяхка машинаш кхоаий болх бе кийчъеча тlахьожам лоаттабора механика Эльджаркиев Къахьира.

Совхоза тlахьожамхой оарцагlбалдарах ца дойташ, ца тадийташ, кулг цlена доапача дхьобалча нахах лора а деш хала кхедаь ялат Даьхен амбарашка сихха чутесса доалаш латт.

Х. ПУГИЕВ,
«Назрановский» совхоза халкъа тlахьожама комитета председатель.

Дозорнаш шоай посташка ба

Укх массехк шера вlаштта Сунженски района «Победа» яхача колхоза халкъа тlахьожама группена кулгалдеш ва Юрий Пожаров. Цу группена карагlдийнна дика гlулакхаш дукха да. Хlаьта хlана, пятилетка тlехкъарча шера хьукъчам чуэцашен общественни тьейбашта доахьар кийчдечен хана, халкъа дозорнеше декиа йоахке ю партен правительствен директиваш массе мэтте нийсса кхоачашъяра, бригадай, фермай, боахама кхыча доакъой ерригача коллективай болх товбаре.

Контролераша дехм къовсам лоаттабу доал доацаш, общественнин доалахьена кулгаш тlахкухьаш, къахьегама дисциплина телхеш моттигаш нийсъелча.

Массоза а шоай посташке хул халкъа тlахьожамхой. Цар дехм шоай тlахьожама кlел лоаттаю производства сферa а (планеш кхоачашъяр, кхашке хlамаш дlаер, церна обработка яр), колхозхошта ду материально - бытовой гlуллакхаш.

Иштта халкъа тlахьожамтохь 20 сег вар алаташ чу мишта эцпачхьалкхена дlа мишта тел, из дlоттадаь мишта лоаттаду эожаш. Масала № 1 йолча тракторно - полеводчески бригадерча тlахьожамхоша Л. Шалубцова, В. Селенкинова, В. Иванова, А. Зелина тlахьажам лоаттабора мишташ дикагlа чуэцийтореи заготовительни пункташка дlачуттовейтарах.

Лоалахарча бригаде Н. Попован, А. Бугаеван тlахьожам лоаттабора комбайнаш тьонте кlа оардараш, В. Тисновича — ялат кхача деззача дlахамийтара, В. Бурмистрова — ялат тьегуддарен дlаозаран.

Хоадамболлаш доле гlулакхаш шоашна дlакхаьча Вар № 3 йолча тракторно - полеводчески бригадера тlахьожамхой а — Р. Горкун, В. Зыбкина, Л. Янов.

«Победа» колхоза тlахьожамтой ялат бахьан долаш лоаттабеча къовсама хьалкерча юкъере латт, хlаьта цу гlулакхе доккха хlама карагlдаьннад группе председатела цьинарча коммунисте Пожарова Юрена.

Н. ЧУНИХИН,
КПСС Сунженски райкома инструктор.

ДlАДОПАДАЬР — ДИКА ГlУЛАКХ

Укх деношка Грозненски вагонни депо «Производства резервает пайда эцалга тодарахи халкъа боахаме экономе режим чlоагlъярахи» доле КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо дувцаш халкъа тlахьожамхоша тlайийца хиннин декхараш кхоачашдара хеталь хьажар хилар. Хьажара итог дог гlоадсаккхаш я. Иштта Примыкени яхача пункте гулдаьча 520 тонн условии доагорах локомотивашка пайда ийцаб, цул соврlа цистерпаш цlенъеш кхо бlеь гергга тонн мазути меххдаьттен, 29 тонн дизельни доагор дьыккад. Из деррига а локомотивашкен котельнешкен дlадахийтад. Гулъьча материалаш чотах кхо эзар сом тlакхийтар предприяте фонда Ер шу дlадолладенна тlоне 40 эзар сом доагора материалаш кхое торо хилнай.

Иштта ба халкъа тlахьожамхой хьалхара гlа.

Я. БУБНЕНКО.

БlАРГ СИЙРДА ХИЛА БЕЗА

Юртбоахама производство дlахо а дегlайоалаара даькъе бехктокхаме декхараш оттадаьд КПСС ЦК июльски Пленумо партеней нехкан хьалхашка.

Укх шера района кхашка ю хьийкъадац ялат. Масала, «Горячеисточненский» совхозе гектара тlара 20 центнер соврlа кlа даьннад. Хlаьта «Атагински» совхозеи республикански опытни юртбоахама станцеи — 30 центнерага кхоачаш. Чlоагlа хьийкъаб сом, баьцадаараш «Аргунский», № 2 йолча совхозашка, кхыча боахамашка.

Халкъа тlахьожамхой сийлен декхар ля укх шерара дика хьувкъам хиннахьеи боа ца беши чуэпара тlахьожам лоаттабар.

Хоаш да массаза я лелац гlулакхаш дика ялат чуэцача. Халкъа тlахьожамхоша техкача гучадалар «Юбилейный» совхозе ялат чуэцача техникага лаьха оасарле йолаш болх байтлата вlаштlехьдаьякха ца хилар, цхьайолча комбайнашен комбайнови агрегаташен ялат хьаккарен оадарен дийнахьара чадачаш кхоачаш ца яр, ялат дуккха доадар. Масала, горох чуэцача хана 119 гектарах хlара гектара тlара лоарххlаш 3 центнер горох йоайнр lоъахийта. Из бахьан долаш гектара тlара 6.6 центнер мара ялангар из. 40 гектарах хlарене тlара цlен ахи центнер йолаш хlа доадир чуэпача хана. Цул соврlа комбайнераша Мусханова, Романова, Горбатова цlена чуэцаиhар кlа, кхашка дъакханза моттигаш йитар.

Ялат чуйца кхаш совхоза кулгалхоша дlаэнац. Ча гулдара, пунах аргlаш аара, ялат хьекханара юххаш йохяра, кхаш ахара балдаш ледара ху, цхьан комплексах дац.

Дукха дукха трактораш латт болх ца беш трактористаш ца хилар бахьан долаш. Догlа еиллачча талкаргдолаш латт хьаттара кlа.

Нагахьа саньа доагор кходаь моттиг хилча из кходаьча тракторист догl гlоздаргдола хlама дац.

Уж кхоачамбоацараш хьахилар совхоза кулгалхоша ялат чуэцара балха ледара тlахьожам лоаттабарах, бригадиршкара комбайнерашкара боагlаш бола болх хьа ца бехарах, лоамача хене а ца дойташ а ялат гуийца даккхара, ялати кхьйола продукташи пачхьалкхенга йохкара тlапйца декхараш кхоачашдара къовсам ца лоаттабарах. Из бахьан долаш Грозненски района халкъа тlахьожама комитето бехк баьв совхоза кулгалхоша Х. М. Битушевнен Л. А. Лукьяновнен.

«Горячеисточненский» племсовхоза халкъа тlахьожама группа (председатель ноз. А. В. Кейзан) совхоза партийни организацевен администрацевен новкъостал дир ялат чуэцача доаькъар кийчдеча, пачхьалкхенга юрта боахама продукташ йоххача болх вlаштlехьабакха.

Ялат чуэцача хана болх беш хургйолаш вlашагlъеллар 3 пост. Тlахьожамхошта гучадалар ардаза канаш юкъе а дуташ комбайнераша М. Куркаеви К. Дудуркаеваси ялат чуэцаш хилар. Цар ялерах комбайнаш совца а ял, ремонт йир царне. Цул тlехьагlа ца дардаш канаш юкъе хитацар.

Бункерашта тlахмехкадеш ялат доадора комбайнераша В. Хвшумовен Бишлевасн. Тlахьожамхой цу гlулакхага хьажар бахьан долаш ялат ца довш дисар.

Халкъа тlахьожамхой группа новкъостал дир совхоза ялат кий хьнахьа а ца дойташ а чуэцара, доакъар кийчдара.

«Горячеисточненский» совхоза ханал хьалха кхоачашъяьй пачхьалкхенга ялат доххара план, планах доагlеох 82 процент доакъар кийчдаьа, цуша йоа — 69 процент а йолаш, 1000 тонн соврlа силос еллай.

Н. РОДИН,
Грозненски района халкъа тlахьожама комитета штатехоаца инспектор.

Чуийца ялат цхьа буртиг ца боабеш пачхьалкхен амбарашка дlакхачийтад Урус - Мартана района «Красноармейский» совхоза халкъа тlахьожама группа. Группена керте латт совхоза агроном коммунист Куюмджиев Георгий Александрович. Дика боаз Куюмджиевна шиь общественни болх. Укх массехк шера бу цо из.

Боахама кхашка цхьа цаl участок йитанц из керте латтача группа. Эггара хьалха соми баьтаеш. Комбайнаш тlара хьатта ялат дlакхачаелца автомашинаш леларгlоача маршруташка оттаьяр. Сарахьа ялат нийца кхаьтта дlакхача машиний пачхьалкхен номераш шоаш, дlаязъьяраш вlаштlехьа йий хьожар халкъа тlахьожамхой. Дика тlахьожам лоаттабаьб группа ялат чуэцара балаш цlена дой хьожаш. Цу хьакъехьа къаьстта белгалбьннеб халкъа тlахьожамхой, Кадыров Хьусен, Машаев Сулейман, Мусаев Саид-Ахьмад, кхыбераш. Ялат хьакхара балааш дlадоладеннача хьалхерча деношка цхьабола комбайнераша, комбайнашта лерттlа регулировка ца яре, дукха канаш юне дутар. Халкъа тlахьожамхоша Кадырова, Машаева дьаккхача оарцах шин комбайн соцайир. Цига дlа-хьа лелача мастерской новкъостаца регулировка йир комбайнашта, хlаьта кхы дlако из тайпе кхоачамбоацар могийтаргдоацилга цlенхашта комбайнераша дlа а хайтар.

1311 гектара тlара ка бола ялата горахи чуийца баьннаб механизатораш. Белгалдаь доагlа дикал лакха йолаш уж болхаш чекхдаьхалга. Ялат чуэцшие чах холаш даьд.

Дийнахь саррапца а цхьайолча хана буйсаи а халкъа рузаье поррадаш латт халкъа тlахьожамхой. Цар гlулакх доацаш, уж юкъе ца кулаш цхьаккха балла участок яц боахама.

СУРТА ТlА: (Аьрдехьара хьаттехьа) халкъа тlахьожама группа председатель, агроном Куюмджиев Георгийн халкъа тlахьожамхой Досаева Яхен, Исламов Рамзанн проверка материалашка хьожаш ба.

И. ПЛИЕВА сурт.

НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ХАЛКЪА ТlАХЬОЖАМА КОМИТЕТЕ

ЦА ДОАГlАШ АХЧА ТЕЛАРАХ

Республика финансовни банковски боллхоша цхьана Нохч-Гlалгlай АССР халкъа тlахьожама Комитето техкача гучадаьлар 1969 шера моттигерча Советашен финансово - банковски органашен гlулакхаш дар бахьан долаш дукхача предприятешкен организацешкен командировкашка средствaш дlаухьийтача хула нийса доцца хlамаш укх шера кlезигдена хилар.

Бакъда, цхьайолча предприятешкен организацешкен хlаца в йолаш я цу гlулакхашка доал ца деш пачхьалкхен средствaш дlаухийташи йовени моттигаш.

Республике техкача 186 предприятен организацен гучадаьннад совлен хlамаши нийса доацараши лелдарах 1969 шера 43 эзар соми 1970 шера 1 квартале 13 эзар соми доадан хилар, хlаьта царех 75 процент соврlа дlадахийтад снабженен продукцена реализаци еча сихдарея долча дешай хьакъехьарча «толкачий» оалаш йолча командировкашка дlадахийтар.

Эггара дуккхагlа «толкачий» командировкаш хиннай сбытоснабженческа организацешка, потребительски кооперанс предприятешка, совхозашка, кхыча органашка.

Доал доацаш кхьаьста во пайза нийбу командировкашка дlайохийтача средстваех «Чечингпромстрой» гlишлош еча управление производственно технически комплектацие управление. Дуккхал 1969 шера цу управление кулгалхоша (ноз А. А. Назаров) материалаш, оборудовани яра, договораш оттадара лешай хьакъехьа командировке вахийтар 82 саг, цу гlулакхаш 3200 сом дlадахийтар.

Цул соврlа, техкача гучадаьлар моттигера боллдой министерствай, ведомствай далаеш кхоачашьяра республикал арахьа командировке ахийта хилар.

Масала, «Чечингушводстрой» гlишлоша управлене начальника заместитела ноз. В. С. Дьяченкос РСФСР мелиорацен хин боахамен министра заместитела ноз. А. Н. Зимина указанех № 6 йолча Гудермески дlа-юха лелача механизировани колонна 1969 шера Москве командировке вахийтар маляр-штукатури каменщики РСФСР мелиорацен хин боахамен Министерства здание ремонт яра 252 сом командировочни ахча а деина.

«Чечингушводстрой» гlишлош еча управлене мукъа а бенна № 6 йолча Гудермески дlа-юха лелача механизировани колонна 1969 шера сентябрь бетта 10 дийнахь городе Иркутске командировке вахийтар экспедитор цlенойн общежитейн деталий спецификаце дош къоастадара. Тlехьагlа уж деталеш чехкагlа хьаяхкийтара 16 дийнахь Красноярскеи Иркутскеи командировке вахийтар вийал. Цуна командировочни 488 сом ахча деннад.

«Чечингушводстрой» гlишлош еча управлене автомашинаши автобусаши цlайолае «толкачаш» городашка Псковe, Пензе командировке вахийтар.

Юртабоахама министерствaн «Скотопром» трестон совхозий керттера экономисташ 30 ле дaкха г. Грозне кхувл производственно-финансови планаш уттаяра.

Масала, цу командировкашка Нохч - Гlалгlай АССР юрта боахама Министерства «Автуринский», «Южный», «Джалка» совхозашка 314 соми «Скотопром» треста «Прогресс», «Шалинский» кхача совхозашка 210 соми дlадахийтад.

«Главстройинструмента» начальника ноз. В. В. Попова законах доацаш мукъабелир Назрановски «Электроинструмента» завода квартала Нохч - Гlалгlай АССР довзонал арйхьа 30 командировках лелпаха эпа.

Нажай-Юрта, Заводской, Старопромысловски, Октябрьски, Наурски, Шелковски, Гудермески районий, г. Грозни халкъа тlахьожама комитеташа шоай заседанешкен совещанешкен командировкашка дlаяхийтача средствашка а хьежа, цу дешай хьакъехьа доаш доле законодательство телхадеча нахьа хьакъехьа хьдда гlулакхаш де оттадаьд.

Нохч - Гlалгlай АССР юрта боахама министерства (ноз. Полушкин), «Скотопром» треста (ноз. З. С. Тонгиев) кулгалхой теркам тlабахийтар производственно - финансови планаш уттаяра йоъьхача хана совхозий экономисташ г. Грозне кхувлаш лелаю практика хардахьа хилара, уж тайпа телха гlулакхлш кхы тlехьагlа ца делга хьа а дийхар.

Законах доацаш «толкачаш» республика доалол арахьа командировкашка ахийтарах «Чечингушводстрой» гlишлош еча управлене начальника заместитела В. С. Дьяченкона бехк болба.

Республика халкъа тlахьожама городской районнин комитеташ декхарийла йолла командировкашка дlайохийтача средствашта тlахьожам лоаттабеш бу болх лакхбе.

Чуэпаш латта сом, баьцадаараш машинаш етта хьатlакхухьаш латт Грозненски консервни завода кха нейараштa. Дийнахь а буc а кхаь сменах бола бу завода коллективо. Хlанз цхьа сахьат за тиллийтача эзараш сомаш эзкургда предприятена. Цудухьа берриги нах тlабахийтаб коллективо производства торонех бизза пайда эцара, цхьа минот тхьа дlа ца яхийтара. Цу хьакъехьа завода партийни организацена дика новкъостал ду халкъа тlахьожамхоша.

Кердача сезона лерттlа кийчо яра баьржача къовсама керте этта завода халкъа тlахьожама группа. Эггара хьалха соми баьцадаараши чуэпа складаш мишта кийчъяьй хьежар тlахьожамхой. Цига нийсдeнна кхоачамбоацараш сихха дlадехийтар. Цул тlехьагlа цехаш бола дlаболабе кийча йий хьожаш чакхбаьльар уж.

Хlанз заводера балхаш сихденачa хала а дукха болх ба цар. Халкъа тlахьожамхочо А. Прозоровас тlахьожам лоаттабу консерваш цехе тенарий даьтта кхон беш дlаххийтара, Мирое Анаас — кон латта баьцадаараш, сом ца бойташ хиннеха чакхбакара. Хlаьта халкъа тlахьожамхой В. Арапельянц, Г. Кабицкийя, А. Карапетьянц арахецача продукцега дlадолар кlезигдаре къовсам лоаттабеш, социалистически доалахье лорееш ба.

Дика терко ю халкъа тlахьожамхоша боллхой бытовя хьалаш вlаштlехьдахара деша я.

СУРТА ТlА: (аьрдехьара аттехьа): халкъа тlахьожама группа председатель А. К. Карапетьянц, халкъа тlахьожамхой В. Арапельянц А. Миркин цеха вентилятора болх ца бар бахьан тохкаш ба.

И. Плиева сурт.

ПРОЖЕКТОРИСТИЙ ГlУЛАКХАШ

Дукха дика хlамаш карагlдаьннад Грозненски производственно-товарни контора комсомольски прожектора «Производства резерваех пайда эцалга тоадарахи, халкъа боахаме экономе режим чlоагlъярахи» КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо дувцаш коллективо тlайца декхараш вахаре чакхдоахача.

Герметизаци мела хилар бахьан долаш резервуарашкара сийрда меххдаьтта продуктaш lовхаш йовш латта дуккха хе яр. Оарцагlбаьлар прожектористаш цаь новкъостала резервуараш тlа 36 отражателий дисбаш оттайр. Цу гlулакхо дуккха кlезигйир йовш латта продуктaш.

«Комсомольски прожектора» гlулакхаш предприяте коллектива дайза ца lеш аьдьеа а доаз. Меххдаьтта продукташ дlачуьа вагонаш депора хьаухаш йолча составашара цистернаш чухьара бlехка кугга, царах дукха гlарий могlараш тийразаьнна хилар зийра цар. Иштта машинаьйкъахой ледарлонах 512 тонн меххдаьтта продукташ бракахуар прожектористаша даьккхача оарцагl кlалхарьяьлар. Цу саьтте загонни депо эхар слесарь В. Михайлова, электромонтер И. Ножкинова, лаборантка В. Тарапухина юкъе бола прожектористий группа. Цига меххдаьтта продукташ чуйотта цистернеш кийчъяьча боллхошцен дешо «прожектористашцен» хьамаьлаш дир цар. Цул тlехьагlа уж къовчамбоацараш ялы нийсделандац.

Шолжа чу а меххдаьтта ловушкашка а чуххеcача меххдаьтта отходий дикалта тьоьш прожектористаш. Из бахьан долаш промышленни хиша арехуа углеводород боаламал тlетьалзе. Хlаьта из лакхбенна мотиг нийсъяьлар цунах цхьа доаьха хатар а хьйрхlий беттенар гучаваккха оарцагlбол уж.

Меххдаьтта продукташ йоалрца «прожектористаша» лоаттабеча къовсамая дикка пайда боал. Духхьал укх ах шера 770 тонн меххдаьтта продукташ, 4500 килограмм реагенташ, 260 эзар киловатт-сахьат электроэнерги, шин эзар соврlа тонн lы кхоьй предприяте.

Хlанз къовсам боаржабаьб «прожектористаша». КПСС XXIV съезда сийна бар предложени еннай КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо дувцаш тlайца декхараш кхоачашдара хьажар - конкурс дlайолае. Цар болам хьалльаьб Заводской района меххдаьтта чакхдоахараша а. Цар доша дениад хьажар чакхдоалача юкъал 15 эзар тонн меххдаьтта продукташ кхое.

Производственно-товарни контора коллективо чlоагlа сий ду «прожектористий». Из сий хlаман кхон баран хьурмат даран ньожача яхье тьнаьро даьнга лаьрхlад даьккхад цар.

А. ПЕНЬКОВ,
«Комсомольски прожектора» областной штаба начальник.

Доазол дехьара

Къахьегамхой унахцIено лорара боккха теркам тIаботхйт Чехословаке партен правительствин. УнахцIено лорехре боарам -лакхбаларгех медицински гIулакх дарген дикалчи дуьнен тIа хьалхарчарех моттиг я цу мехкага. Городашкев юрташкев хьалъеш латт керда поликлиникиш, больницаш, йолаш яраш шер а ю, вай хьанарче оборудованеца Iалаш а ю.

СУРТА ТIА: Пльзень ялача городера керда поликлиника.

ЧТК—ТАСС сурт.

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

ГIАРГIАРЧА МАЛХБОАЛЕНЕРА ГIУАКХАШ МАШАРЕ КЪОАСТАДАРА ЮКЪЕ ЛОАРХIАМЕ ДАКЪА ЛАЦАР.

Каире йистельнна Iарбий социалистически союза (АСС) конгресса йиълагIа сесси шено болашаш лоархIаме веха а хиния дIалттай ГIаргIарча Малхбоаленерча халхьоша къамий кортмукъален машарш бахьан долаш дукхахча шерашка лоаттабеча чоалхенча, драматически событеех биззэ хиннача къовсаме. Сесси хьакъехкар ОАР-а халкъаш израильски агрессех хьахиннараш дIадаха а ГIаргIарча Малхбоаленера кризис ийсходина къастанрга кхача гIерташ хилар.

Сесси президента Гамаль Абдель Насера даьча къамаьла тIа а конгрессо яьча заявлене тIа а белгалдаьхад лоархIаме практически гIулакхаш: ВIашагIкхийттача Iарбий Республика раьза хинай ихаь бетта дов сацийта, ООН-а генеральни секретара къестттача эккола Чуннара Ярринга миссе юкъе дIайолакийта 1967 шера 22 ноябре Кхерамзлен Совета тIайнйе резолюци чаккъ ккхь.

Уж конструктивни гIулакхаш Каиро хьакхайкадьа Малхбузехьа гIоръзьккха кхайкаш хинначе, президента Насера ьынача тайпана керда хIама юкъе доалаш ма дарра лаьрхIача ГIаргIарча Малхбоаленера низий соотношени хувцалаларех, США-с яиза ва йолаш ль реакци мара кхм хIама доаццаш хиннача Вашингтона «машарера инициатива» балачоа жоп луш, Насера белгалдаьккхар, США-с юкхера а, Iарбий мехкаша капитуляца ярга доголахьагах, хетаргахьа, хIама хуог ца хилар кхетадьгго. «Вайна, — аьлар президента Насера, — американски инициатива лерхIар фуд хар... Вай хIанз дIахорча хана хьа фу хьокх а США позици миштта хул а хьежаш хургда. Нагахь санна пул гIехьагIа а, — дIахайтар по, — США-с Iалаьмата дукха гера. Израила телаш йола ший политика дIахо а лелайой, тIаккха гIулакхаш цIенхашта хургда».

ГIулакхаш машара иньхьеца къоастадара новкъа гIоало доархIаме тIа баккхарца, ОАР-ен Iарбий кхыча мехкийн бокъо я ГIаргIарча Малхбоаленера гIулакхаш машара наьйъаца къоастде доаш ше хилар США-с хабарца а доаццаш, гIулакхаца хьахьокхаргхиларга, белгала вьтча. Израила низ тIа а бахьа цукга ООН-а лоIами машара хьаштаци лоархIийтаргхиларга догдаха.

Белгалдаккха доагIа, лоархIаме инициатива ше кхайкаш, израильски военщина хьаьлынгнефа экстремизмо чуйоссаь белгтавара экстремистски уйлаш дIакха ОАР-а йийза хилар. АСС конгресса заявлене тIа белгалдоакхх дIалийна деррига Iарбий лаьтташ цIенлаь мукъадахарев палестински халкъа законки бокъонаш юхаметтаоттаярен хьакъехьа ОАР-а позици принципиальни хилар.

Дукхьен иа бахьан долаш дукхача Iарбий мехкаша къоабалдир ГIаргIарча Малхбоалена машар юхеоттабара Каиро бахь тIахьехам. Иа шоаш хьаллоацаш хилар хьаххайкадаьл «Палестина мукъахккхар дукха гIулакхаш чекхдоахе организаци», «Iарбий палестински организаци» санна йолча палестински партизански организациеша.

МАДРИДО ВАШИНГТОНАЦА БАЬ БАРТ

Американски кепайсахоко хоам бьб, Вашингтонаи Мадридан юкъе соглашени вьй Торрехонерски Сарагоссолен ВВС базахи Ротерча тIема - флота базахи США-с пайда эцара бокъо йIаьхьара хьакъехьа. Официально пунна кулгаш хадергда, — йоах «Нью - Йорк таймсо — уйх гаргарча кIирашкаь.

БIаьхен хален хинаб хIанзарча соглашенега кхаччалца хьабена ниъ. Цкъа - дале, балахь пайда эцара бокъо безагIа маьхех йоаха гIерташ ер франкистски правительство, царна меттел миллиард доллара маьха тIема новкъостал а дийха. Иа мах сов беза хийтар ВIашагIкхийттача Штатанта. ШоэлагIалоле, баьай хьаккъехьара соглашенеши юхоттао лаьрхIа мадридски правительства планаши гIаоттаслар испански лаьтте Пентагона тIема авантюраштa дIадала ца ловча общественоста шеррача дукхаленна.

Белгалдоалаш да, франкистски режима цхьабола боккхий деятелаш а цу планашта дукхьала бьвна хилар (тахьначарча Испанехагахь ца хулча тайпара гIулакх да). Билай мех «безбе» лаьрхIа яь хила а тарлора цу тайпара заявлешещ. Из хургаш ала йолаш дац. Цхьабакьда, цхьабараша иа къанаъ кхетамаш дав хилар бакъ па дича даргдолаш дацар.

«Уж бахаш, — чадаьд 20 июне хьалха хиннача франкистски министра Х. Месенис, — вай лорадеш латта чIоагIале яц, керттерча жертвех вайаш вай а хургдолаш болча... кхоалагIча оагIонашта юкъе хила тарлучча тIема хIама доала тешаш вай хилара боккха кхерам боалл царех». Дукхачаво иштта хьакьоккхар американски балаша Испанеца юкъарчал доалцаш тIалоттабеш бола кхерам. Паломересе хинна, довзаш дола дов дага а дохийташ.

Цхьабакъда, вайна ма гаргга, лоралла езаш доле хIамаш седлара дукха доллашехьа я. США-ца барта яхай Мадрид. Шеко яц, из дукха чахьле ГIаргIарча Малхбоален гIулакхашта юкъе гIертара йола плацдарм Средиземноморье хилийтар Iалаьмате чIоагIа довш йолча, къастта а бахаяза ца боалаш американски бIу Франциера, Мароккера, Ливера дIабахачул гIехьагIа. Вашингтоно шийгара низ тIабахьарах хьахиннар долгах.

МалагIча условеех баьб керда бьот? Цу тайпарча гIулакхашта масса а дакха хехтIалльнна хулаш долчи «Нью-Йорк таймс» яхача газета хоам бу: «пхи шу ха а йилла баьаш Эу Пентагона, царна меттел Испанена лургда юхадала ца дезаш 20 миллиони юхалург 125 миллионе доллар (вайна ма гарра, Франкас йийха хиннача миллиардага дIакхача такъя-и уж цифраш). хIаьта шийта, язду газети, «кIезиг-дукха хIамалг сов йолча герзах я».

Цхьабакьда, цу «кIезиг - дукхача хIамилгах» чакхдоалаш дац гIулакх. Геттара чIоагIа кужадаь дуьне цу хьакъехьа «Испане кхерамзле чIоагIъяра США-с тIаийцача нердача декхарийн» хьакъехьа туллуш ядеча «Нью-Йорк таймсо а, Брюсселера — НАТО цу» столицера—еккхьчача тIеххьарча коамех. хIанз цига чIоагIа юваш латт Испани КъилбаседаАтлантически планах дIатохарех йола планаш, цхьабакъа, керттерча «толкача» нитте латтараш дукхьал американцаш ба.

ИТАЛИ: КРИЗИС ДIАЯЛАНЗА Я

Хоаш ма дарра, унитарни социалистически парте (КСП) лидераша йолавь саботаж бахьан долаш Д. Андреотти ьттуя иа боалаш висав: социал - демократйша чоташкахьа а баха дIадехар хургйолча правительствана юкъе дакъа лоацараша, эттара хьалхе социалисташа - коммунисташара моллагIа тайпа бувзамаш вIендадоададелга. Вешта, социал - демократаш Iомабе безаш мичаб итальянски буржуазе керттерча парте кулгалхой-м антикоммунизмаш. Цхьабакьда, ХДП кулгалхоша УСП лидераш санна боахаш, гучох, дикагIа кхетаду хIанз Итале этта реальни хьалаш. Цар кхетаду социалистически парте юкъейоаш хIанз «аьрдехьара центра» хьаьлургIоацилга. ХIаьта социалисташа коммунисташа цхьана гIулакхаш леладелга (областий исполнительни органашка — джунташка, профсоюзашка, и. кх. дI.) кIанз реальни действительность а хинна дIалттад.

Цудухьа да керда правительство вIашагIйолла аьнна Э. Коломбана тIадиллача гIулакха юкъе цуи «йиъ партийнк» ларда хьакъехьа цхьаккха хIама хьоахадеш ца хилар. Цуй малан малагIа да аьлча, из да, нагахь санна социал - демократаш юкъабовла па тугаш хуле а, Э. Коломбо вIалвусе а уж боацаш метаргоалаш хилар, кабинет кхаь партех вIалшагIа а слла: христианско - демократически, социалистически, республикански.

Э. Коломбопа тIадиллача гIулакхаца кхы цхьаькха цхьа башхало а я. Ухх тIеххьарча шарш шера хуапа мел еннача правительствошка иа цIаккха а ца хуьнаяш казначейства министо а юкъарчал доацаш мехка финансаштев экономиканен тIаьхьонаи лоаттабеш а хиннав. Коломбо премьера поста тIа вахийтар итальянски экономикага хIанз долча хьалапа дуьз итальянски обозревателаша (хагалдоххарагIа вьлча, хIанзарча кризиса бахьанех паI из дар).

24 июлерча Итальянски коммунистически парте кулгалхой резолюце тIа белгалдоакхачох, хIанзарча правительствена коизиса лелаино ше «экономически хьал дIахо талхарга» кхоачадьа гIулакх: Итале хIанзара экономически проблемаш къахьегамхой чотех къорстаяра дукхьалбьниаб ИКП кулгалхой. Цар тIахьех мокк кIоаргача политически конзиса юкъера бокккахоболаши цIенхаштара экономически хьалонаш демократически наьъьана, мугIарерча халкъах болча наха эшттув болча тайпара эшартболаши йола правительство вIашагIйоллара.

В. ГОНЧАРОВ.

(ТАСС).

НАЬХА УНАХЦIЕНО ЛОРАЕШ

Атта саг ворахоагларгвац Грозерча машинаьтъхой поликлиника лорах Волкова Анна Сергеевна ниха саг, гоаза специалист а из ца оалаш. «Унахочо оалаш долча хIара дешага боккъонца ла а лийгIа, цуй дагардар фуд хайначул тIехьагIа мара дIадолаш шиш ше нуина деш йола дарба», — оал Анна Сергеевнас. Я а из ше йолча баьхкача унахошца безаме, Iимерза.

Хирурги кабинет аьнна тIаиздача маIара юке дукха нах бац. Цхьабакьда техкача дукха унахой тIайнаб во тахан. Кхы дIало а прием еш я. ХIаьтта дукха нах ца хилар бакъи фуд аьлча из да Анна Сергеевнас ше йолча баьхкараш сиха гIулакх а сийн дIабохийталга. «Очередах дукха хьежаш багIаш хала кхы а дукхагIа лазар тIакхеташ санна хеталу могаш боацаш лорага баьхкачарна, — оал хирурга Волкове. Цудухьа йоатIаш йола терпо с еза больше ненача хIаране». Из ше яхача тайпара дикка кхоачаш а ду говзача хирурга.

Дукха хьа я Анна Сергеевнас медицине болх бу. Атта хинкабаш пунна къахьегама ниъ. Цхьабакьда сийдолаш ба. Иа белгалду дукхьал Сийлахь - боккхача Даьхен тIема шерашка пунна еначa вах орденон медалашси.

Грозиера ьына Берлине кхаччалга бир Анна Сергеевнас из сийлен тIема никъ. Цу хана дукханахь лора атта доаца декхараш кхочашдеш хилар из. Дукха тIемахой лечара кIалхара баьхар цо цу юкъа. Дукхханешта дарбаш дир 339 стрелкови дивиле мугIарашка йолаш.

ТIема шераш чакхдаьначул тIехьагIа а лаьгIбалийтац Анна Сергеевнас къахьегамхой унахцIено лорарна дакъе ше беш бола болх. МоастагIа эшаваь массехк шу дахначул тIехьагIа а ду Волкова Анна Сергеевнийна дика болх барах ооагIат — «За трудовую доблесть» яха мидаль. Из дар цо наьха унахцIено лорарга къахьегача шерашка цунна денна еара IалайгIа совгIат.

Соахка «Правда» газета тIа кепатехаяр «Память сердца» яха корреспонденци. Цу тIа дувцар медицински служба йоккхагIйолча лейтенанта Волкова Анна Сергеевнай тIема сийдолча гIулакхех.

Цул тIехьагIа Грозне дукха письмош яха даьтар Анна Сергеевнайга. Уж дар моастагIачу цIера ала юкъера ара я боахаш шоаш лечара баьхача однополчанаша шоай дикагIа волча доттагIчунга ухийташ вола кахьаташ. Царех паI ва хIанз Москве вахаш вола подполковник Ваценко Валерий. Иштта язду цо.

«Хьамсара Анна Сергеевна! Тlемаца дуза денна мел хиннар дезэ а дагар па довлаш а да. Сона цIаккха а дицлургдац сайна вахар деннайи воацо хулгаш. Боркъй хьада хIама сона Iайха Iаьча гIуллакхаш я операци йича хIазар сона дуне хилац. ЦIаьхха а баркал хьона».

Иштта шийна цхоллагIа вахар деннача ловцаш доахаш язду тIема шерашка батальона командир хиннача хIанз город Мурманске болх беш я вахаш а волча Шаповалов Федор Кузьмича а.

Цу тайпара раьза болаш баркал яхаш ба Анна Сергеевнайна хIанз цо унахцIено лорееараш а. Уж ба Грозненски машинаьхьахой — тепловозникаш, вагонникаш, путейцаш, связисташ, полевой станцей болхлой.

Царна массаена дег тIара баркал яза лоь шер унахцIено лораеш шийн хьинар, цу кхо па беча дикача сага Волковой Анна Сергеевнайна а.

С. ВОРОНИН.

ДАЬ НОВКЪА

Тайп-тайпарча бахьанашна кхув сег шийна безача балхах.

Капташ Юрий Юрьевича закройщих болх безабелар закройщик хинна шийн да бахьан долаш.

Школа чакхъяьккха ваьча, ше закройщий хила лаьрхIалга дIахийтар во даьга.

— КIаьнк, хIанз хьона детача тайпара боацаш, хала болх ба хьона Iа хьазил лаьрхIар, дикна уйла елахь цу дешна, — аьлар цунга дас. — Бакъда Юра кхы уйла е езар аалар цу гIулакхга хIана аьйна дукхта лаьлха деза цунна безабеннабар из болх.

Цхьа-ха шьшкар Юрас даьла болх а беш. цунгара гоаза хьаэпаш. Цул тIехьагIа ателье балха вахар. Юххьанца халонаш нисло, ра, бакъда шийн болх безаш, хIара тIера ааца эIамигача сага шоашта ховр раьза болаш дIахьехар опыт йолаш болча закройщикаша а Юре дас а. Шийн новкъосташкара хьокхаш а шийна хьинаре къахьегар мо. Ха дIа ме йода балхах дIашаьрвелар, говзал лакхьелар. Къона закройщик сага новкъостал доаццаш бола бе волавелар. Дукха ха кхалелью, хьзчарйн нийсе болх а беш, цхьанна санхат доаццаш баркъеш даха веълар Юрий.

Грозне вахача нах Юрий Юрьевича балхаш даьх город Киров, Ростов. Ше балхаш мел даьча, шийна баркал аалайташ кхоачашлаьа цо наьха хьашташ. Дукха совгIатеш да цунга шига тайнна.

БерхI шу хьалха Грозне баьча наха бархкьаш дечe фабрика болха вера из. Дукха ха яьлаеьа фабрика кулгалхоша белгалбаьхкар из цо лакха хьокхеианг дахарах.

Фабрика дикагIа волча закройщик хиларах тарра, массехк шу хьалха Грозне чолай ЦIа хьлдий. лача пига маIача наха бархкьеш деча лаккагIарча класса ателье закройщикай бригада кулгалне хьожавир из. Шийх фабрика кулгалхой а, новкъостий а беина тешам болабизар Юрий Юрьевичa уккала а. Бригада , болх нийса вIашIтIехьбаккхар бахьан долаш дукха да аьлаеьа лакха хьокхамаш даха болабелар цо кулгаладеча бригадапара болхлой. Къьгта хьахьекхар цо говза закройщик хиларал совгIа дие дика организатор а хилар. Цхьа бут, цхьа шу дIадахадан цун бригада болхлоша цоаш тIаийца декхар кхоачаш ца деш. Цудухьа модай ЦIен коллективана юкъе эттара хьалза «Коммунистически къахьегама бригадa» аьц сийлен цIи алар цу коллективана. Бригада болхлошта юкъе шерра дIабоаржаьй социалистически аьх, хIаране декхар къегта белгалдоах, лакха лелаю къахьегамен производственни дисциплина. Шийн балха тIа керттера дар бархкъа санхат довцаш хьадар лоархI Юрий Юрьевич. хIаьта из хьадаи тал цо шийцарча боххлошта а. Шийн опыт раьза а волаш хьоначарна дIатея. Кхычаьи Iомабараш боацаш, цхьха хIанз ше болх беча модай ЦIагIа хьккхача хана дукханешта Iомаый шийн говзал. Иштта цо говзал Iомаль я цигара Зязикова Мадина, Зармаева ТIаус, кхыбараш. Модай ЦIен выставочни зале масса хана хьоккхаш да цо даь бархкьаш. Бакъда шийна хоачех кхоачаш беш вац Юрий Юрьевич. Дацх шеравдаш долаш балха юкъе кхухьаш шийн говзал кхы а лакхъю Юрий Юрьевича. Шийн бригадина а, модай ЦIен сфргача коллектива а чIоагIа дулх кхаьела из.

В. И. Ленина вIаь шу дузча денна никъаьооагIаш къастта лакха толамаш дахарах «За доблестный труд» яха юбилейни медаль еларна белгалаьянхар Юрий Юрьевич. Сийлен хоcна тIаре дIадалаш цIи хезача закройщика сурт.

Иштта шийх дас дIабоалабьча къахьегама никъа тIа наьха хьашташ сийлекка кхоачашдеш Юрий Юрьевич хьаьоагIа тIкъав итт шу дала доал.

Т. ХАШАГУЛЬГОВ.

ЧЕРСИЙ-БАЛКХАРОЙ АССР. Приэльбрусье район аьй мехкарча хозагIа йолча моттигех цаI я. Иттал эзараш туристаш, альпинисташ, горнолыжникаш хул цу моттигашка. Укхада хьалхьаь Iаламате дукха туристски базаш, пансионаташ, салоIа цIеноа, хьыке мушех дала наькъаш.

Республикерча гIишлоньярoаша цкы цхьаьха цхьа совгIат а даьа Приэльбрусье хьаьшашта. Билла бакынаб Эльбруса тIа бода маятникови никъ. Комфортабельни вагончико яхийтта минута 3000 метр лакха урагIа хьортаа турист.

СУРТА ТIА: Приэльбрусьера маятникови никъ.

Р. Дика сурт.

ТАСС фотохроника.

ЛОАМАН РЕСПУБЛИКА ДЕМОГРАФИ

Къилбаседа - ХIирий автономни республике демографически процессаш сихха дегIоухаш хилара тешал ду Къилбаседа-ХIирий АССР статистически управлене кепатеха араьхача 1970 шерарча балача наьха Ерригсоюзни переписе хьалхкагIе а яьча лоацачa итогаш.

Теркам шийна тIаозаш ха баха нах ерригача Советски Союзерчул дукхагIа бебеш хилар — 15,8 процента меттел 22,7 процент. ХIанз Къилбаседа ХIирашкахьа 553 эзар саг вах.

Къаьстта сиха беб нах городашка Лоаман республика эттара гаьнагIча доакъолка горнолобывахоаши ,цу дакъе электротехническеи промышленноста кердача нефтрашта индустриализаци яра теиваш лакха хиларах городашка баха нах 64,5 процентага кхоачаш дукхагIа хиннаб (метта — 56 процент). Цхьан хана печкакье Россерча эттара тIехьайниске аграрни районех цаI Советски Iаьдал латтеча шерашка иштта дегIаьхкхача индустриальни районех цаI а хинна дIаэттай. Городашка бахе нах дукхагIа хиннаб дукхагIа хьабарш (33,8 эзар саг), юртех городай хьаэттара пункташ яриа, юрташкара нах городашка баха ахарца, иштта кхыча бахьанех.

Юрий ЗЕНЮК, АПН корреспондент.

ИШТТА САЛОI БЕРАША

«Командни пункт». Доккхача, сайрдача цIагIа хьалъула шит. Цу тIа белгалъеь я хьалаха еза моттигаш. Чуйнха цу тIа болх беш боахк пионераш.

Гонахьа сатийна я. Дукха гахьа боацача гувна тIеххьашкара гIараш хьахоз. Цига кхоначa эскархой занятеш я. «Моастагlий» чIоагIаленаш йоахае слаш ле бераш.

ХIара денна иштта ловзаш хул Грозерча Октябрьски районе болх беш йолча «УнахцIено» яхача лагерера бераш. Дика вIашIтIехь баьккхаб лагере берий салоIам. Экскурсешка ух. Шахаматех, шашкаех лоаз, тайп-тайпара спортивни яхьаш чакхйоах.

Безам болчоа деша саккердаме книжкаш, керда журналаш газеташ хул укказа. Цкьаво дукха бераш кхгул а дале пионервожате массаенна дIахоаш дешачунга ладугIаш хул.

...Чакххьаьний шоллагIа смена. Дика са а лелIа кхзах бенна дIахьа къахьтаб пионераш. ХIанз кхоалагIча сменагIа а иштта садаIа бераш гулалургда укказа.

В. ИГНАТЕНКО, хьехархо.

IАЛАМА МУЗЕЙ

Iалам дукхедаьрий теркам дукхе за хьаякагIа дена тIаоа Iандий автономни области территоре тIерче Кавказски пачхьалкхан заповеднико. ДIаьхий Iалам ка укхадара дар фо массаза а цIене да, массе метте боча вьу, вое тIаухоена лоаний боахьаш тIера чудеттаIуш хий... Заповедника территоре тIа тIейоалаш вари кхе дIахьн совгIча тайпара га, кхийола хIамаш а я. Заповедникера флора хиние ца Iеш, фауне а а йIаьний. Цун кьунашка лел куц дола кьенаш, масса сарыч, косулеш, зубраш, кавказски серанаш... Цул совгIа, заповедникe Iаламате дукха да тайп-тайпара олхазараш.

Майкопски района Гузерипль яхача поселке заповедникаца лоархIаш къастта кIалама музейа я. Цун йиъ зале я Кавказе садалешн тIайоалаши мел йолча вIамита дуктIа-вокхкаш йола эзар совгIа башке экспонаташ.

КИРМИЗВ ЖАКР. (АПН).

КЪАХЬЕГАМХОЙ ЙОАКХО Ю

Шоаш балхара чубьаха паргIата баьяча шоай клубе болх Советски района ЗIамигача-Варанде баха нах. Укхаз дика вIашIтIехьбоакх вар салоIам. Тайп-тайпара мероприятеш чакхйоах: тематически, хаттарийн жопийн сайренаш, дешара конференцеш, диспуташ а.

Шоай клубе дечоа цIаккха къстара хилаш клуба заведующица Канувев Сайд-Хьасаи. Цудухьа планах лаьрхIа цхьаь паI мероприяти ца еш юкъагIа йисаш укказа. Из сакъердамегIа хилийтара кийчо еш низ клобац культура болхлоша.

Хоза кийчъяь цIена я клуба помещени. Цкъа хинначунна яха во дог доагIаргдоала хьадин вIашIтIехьдоах. Шашкаш, шахматаш, телевизор а.

ХIанз кхайка балхаш деш къахьегамхой боахкача хана хуэгIа йола за уж болча дIабахе а боакх клуба боллоша. Делкъийна салаIа Iохайшочарна керда газет е журнал деш, беседаш ю, вай мехка а доазол дехье а хинна кердадараш дIадовзийт.

Шоай декхараш дикаа кхоачашдеш юртбоахамна къахьегамхошта доагIаш дола гIулакх деш клуба болхлой болашь дашв сийлен грамоташ телаш, барлаш кхайкадеш белгалбоах уж.

Шийн клуба болх иштта дика вIашIтIехьбаккхарах КПСС райкомен республика культура министерстваи Сийлен грамоташ еший клуба заведующена С. Кануевна.

М. БИСАЕВ.

Ладуьгlа, хьажа

4 август

РАДИО

6.30 — Юрта Iуйре. (эрсий меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.28 — «Серкало» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачай программа. 8.22 — Ялат чуьзара дневник. 8.27 — Белаье халеш. 8.45 — «Агитатор кхай тIаьха корреспонденци. (гIалгIай меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — «Тирка талгIеш» кха радиовыпуск (гIалгIай меттала). 16.50 — Моттигерча композиторий ашараш. 17.15 — КПСС Центральни комитета июльски Пленума решенеш кхоачашдеш. 17.30 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.45 — «Вай индустриальни мехк». 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — «Пятилетка доахе гIанаш» (нохчий меттала). 18.40 — Москва.

5 август

РАДИО

6.30 — «Юрта Iуйре» (нохчий меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский» рабочий» газета обзор. 7.28 — «Ленинан некъ» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачай программа. 8.22 — Ялат чуьзара дневник. 8.27 — Буевски «Украински Соната». 8.45 — Гражданск оборона хьакъехьа (нохчий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — «Саг къахьегамо сий долар ийс кха очерк (нохчий меттала). 16.15 — Шоайн кхайкам (нохчий меттала). 16.30 — Мохк гIалгIай ашараш. 17.00 — Къонаш (нохчий меттала). 17.30 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.45 — ЗIамига концерт. 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — Ашараш. 18.40 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ

18.00 — Передачай программа. 18.05 — Берашта фильм. 18.25 — КПСС-а 24-ча съезда наькъадоллаш хьржана кхьа дьа карча мугIаре (гIалгIай меттала). 18.35 — Киножурнал. 18.45 — Телевизионни кердараш. 19.00 — Хоамаш. 19.05 — Кагиюхошта. Студенташа гIишлош хьалъю моттиг. 19.20 — «Фотография» яха фильм. 19.35 — Кхерам боацаш дIаа-ихен лелар. 20.05 — Шоана, бераш. 20.15 — Республика кхашке. Комментатора къамаьл. 20.25 — «Цхьанкха къывар ваI» яха художественни фильм. 21.40 — Передачай программа. 21.45 — Документальни фильма кинозал.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллен Грозней хувналуш моржаш я йолаш, дукхагIча дакъе йоачаи а йоакаш. Къилбаседа - малхбузехьара гIаьхьача боараме, цкъаза чIоагIагIа мух а хьекхаш ха хила а фегара температура республике гIолла 29—34, Грозне 31—33 градус йоахал йолаш хила а тарлу. ДIахорча шин дени шин буса хувналуш моржаш а йолаш, цхьаццайолча моттигашка юкъ-юкъе догIа а лелхаш, хи а къуакъаш, хьда лостам боацаш. гIийло, гIаьхьача боаранга кхоачаш мух а хьекхаш ха хилен фегара температура бийсашка 16—21, денона 27—32 градус йоахал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ХIанз 7,3 миллион, вешта аьтча соахк цу хана нийсдича 0,5 миллион дукхагIа къона хьайбаш кхедеш ба хьайбаш лелдераш — Монголе юрта боахама керттерча дакъера къахьегамхой.

СУРТА ТIА: «Энх тейван» («Машар») яхача хьайбаш леладеча объединене жа Iул.

МОНЦАМЕ — ТАСС сурт.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора—3-44-00; редактора заь — 3-30-11; бехктохама секретаре — 3-34-38; партийни вахарге культурани промышленностех отделий — 3-42-30; Юрта боахамийи письмой отделий— 3-42-28.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект, 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-00; зам. редактора—3-30-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни культуры промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-28.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

—СФ03163. Закав № 6853